

RP 130/2014 rd

Regeringens proposition till riksdagen om ändring av bestämmelserna om beskattning av överskott som andelslag delar ut

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås det att inkomstskattelagen, lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet, inkomstskattelagen för gårdsbruk, lagen om beskattning av begränsat skattskyldig för inkomst och sjukförsäkringslagen ändras.

I propositionen föreslås det att bestämmelserna om beskattning av räntan på andelskapital och annat överskott som andelslaget delar ut ändras. Dessutom föreslås det att i lagen om andelslag avsedd utbetalning av medel från en fond som hänförs till det fria egna kapitalet i beskattningen ska jämföras med överskott utbetalt från andelslaget. Utbetalning av medel från en fond som hänförs till det fria egna kapitalet från andelslag som inte är offentligt noterade ska dock under vissa förutsättningar kunna behandlas som överlåtelse i beskattningen. Dessutom ska utbetalning av medel från en fond som hänförs till det fria egna kapitalet som fås i stället för återbäring av insats i samband med upphörande av medlemskapet i ett andelslag under vissa förutsättningar kunna behandlas som beskattningsbar överlåtelse. Det föreslås att bestämmelserna om beskattningen av överskott från andelslag tillämpas på ränta på andelskapital, placeringsandel och tilläggsandel och dividend eller annan avkastning utbetald till aktien samt på annat överskott som avses i lagen om andelslag med vissa undantag.

Det föreslås att inkomstskattelagen ändras så att överskottet från offentligt noterade andelslag till 85 procent utgör skattepliktig kapitalinkomst. Av överskottet från andelslag som inte är offentligt noterade utgör 25 procent skattepliktig kapitalinkomst och 75 procent skattefri inkomst upp till 2 500 euro. Till den del detta belopp i euro överskrider utgör överskottet skattepliktig kapitalinkomst till 85 procent och skattefri inkomst till 15 procent. Av överskottet ska 75 procent dock vara förvärvsinkomst och 25 procent skattefri inkomst, om andelslaget har under 500 med-

lemmar som betalat en insats och om överskottet från andelslaget överskrider ett belopp, som motsvarar en beräknad årlig avkastning på 8 procent på det sammanlagda betalda, icke återbetalda teckningspriset vid utgången av räkenskapsperioden som föregår beslutet om utbetalning av överskott för samtliga andelar och aktier i andelslaget som den skattskyldige innehar. Om det överskott som en skattskyldig får från ett andelslag som inte är offentligt noterat utgör inkomst av näringsverksamhet eller gårdsbruk, anses delen på 2 500 euro hänföra sig till den personliga inkomsten, inkomsten av gårdsbruk och inkomsten av näringsverksamhet, i denna ordning. Dessutom föreslås det att en förmån som hänförs sig till levnadskostnaderna och som en fysisk person får från andelslaget under vissa förutsättningar ska vara skattefri.

Överskott erhållet från ett utländskt andelslag ska under vissa förutsättningar beskattas lika som sådant överskott som erhållits från Finland, om andelslaget har sin skatterättsliga hemvist i en medlemsstat inom Europeiska unionen, i en stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller i en stat som Finland har ett avtal med för undvikande av dubbelbeskattning.

Överskott som ingår i en fysisk persons näringsverksamhet eller gårdsbruk, som erhålls från ett andelslag som inte är offentligt noterat är till 25 procent skattepliktig inkomst i näringsverksamheten eller gårdsbruket och 75 procent skattefri inkomst till 2 500 euro. Till den del detta belopp i euro överskrider utgör överskottet 75 procent skattepliktig inkomst. Den skattepliktiga andelen av överskottet från ett offentligt noterat andelslag är 85 procent.

Det överskott som ett samfund erhåller är skattefri inkomst, om andelslaget är ett inhemskt eller ett i moderdotterbolagsdirektivet avsett bolag eller ett samfund, som har sin skatterättsliga hemvist i en medlemsstat inom

Europeiska unionen eller i en stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och som är skyldigt att betala minst 10 procent av sin inkomst i skatt. Avvikande från detta ska dock överskottet vara helt skattepliktig inkomst, om andelslaget är offentligt noterat och den som erhåller överskottet inte är ett offentligt noterat bolag som vid utdelning av överskottet direkt äger mindre än 10 procent av andelslagets andelskapital. Sådant överskott som erhållits från stater utanför Europeiska unionen eller Europeiska ekonomiska samarbetsområdet är skattepliktig inkomst för samfundet.

Det föreslås att bestämmelserna om andelslagens avdragbara överskott begränsas såväl med hänsyn till andelslag som är berättigade till avdrag som till det avdragbara beloppet. Bestämmelsen om rätten att göra avdrag för överskott ska i fortsättningen endast gälla andelslag vars verksamhet består av ekonomisk verksamhet som stöder medlemmarnas näringsutövning. Dessutom ska andelen av andelskapital och röstvärde av en medlem i anslaget vara högst 10 procent. Överskottet ska vara avdragbart endast till den del det har uppstått i andelslagets handel med medlemmarna och delas ut till de medlemmar i an-

delslaget som bedriver näringsverksamhet eller gårdsbruk i förhållande till deras inköp eller försäljning. Den avdragbara överskottsåterbäringen ska i beskattningen av medlemmen vara helt skattepliktig inkomst om den hänförs till näringsverksamhet och gårdsbruk. En överskottsåterbäring som en fysisk person får från ett s.k. konsumentandelslag och som anknyter till levnadsutgifterna är skattefri inkomst.

Bestämmelserna i lagen om beskattning av begränsat skattskyldig för inkomst preciseras och lagen tillämpas på sådan utdelning av överskott som andelslaget delar ut enligt lagen om andelslag samt på utbetalning av medel från en fond som hänförs till det fria egna kapitalet.

I bestämmelserna i sjukförsäkringslagen om grunden för sjukförsäkringens sjukvårdspremie tillägs bestämmelsen om förvärvsinkomstandelen av överskott från ett andelslag.

Propositionen hänförs till budgetpropositionen för 2015 och avses bli behandlad i samband med den.

Lagarna avses träda i kraft i början av 2015. Ändringarna tillämpas första gången vid beskattningen för 2015.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
INNEHÅLL	3
ALLMÅN MOTIVERING	5
1 INLEDNING	5
2 NULÅGE	5
2.1 Lagstiftning och praxis	5
Ränta som betalats på andelskapital, placeringsandelar och tilläggsandelar	5
Rätt att dra av överskottsåterbäring som andelslag delar ut	6
Normala kundgottgörelser som andelslag betalat ut	6
Beskattning av begränsat skattskyldiga	6
2.2 Den internationella utvecklingen samt lagstiftningen i vissa stater	7
2.3 EU-lagstiftning om statsstöd	8
2.4 Bedömning av nuläget	10
Andelslag verksamma i Finland	10
Andelslagets traditionella kapitalinstrument	11
Lagen om andelslag	11
Utdelning av överskott från andelslag	13
3 MÅLSÄTTNING OCH DE VIKTIGASTE FÖRSLAGEN	14
3.1 Målsättning	14
3.2 De viktigaste förslagen	14
Förslagets innehåll och använda termer	14
Överskott som ingår i en fysisk persons personliga inkomstkälla	15
Överskott som ingår i en fysisk persons företagsinkomst	17
Överskott till samfund	17
Utbetalning av andelslagets medel från en fond som hänförs till det fria egna kapitalet	17
Hantering av utdelning av förskott från andelslag i förskottsuppbördet	18
Överskottsåterbäringens avdragbarhet vid beskattning av andelslaget	19
Internationell aspekt på överskottsåterbäring	20
Begränsning av avdragbarheten för överskottsåterbäring	20
Överskottsåterbäring som medlemmens skattepliktiga inkomst	23
Beskattning av begränsat skattskyldig	24
4 PROPOSITIONENS KONSEKVENSER	24
4.1 Ekonomiska konsekvenser	24
Konsekvenser för den offentliga ekonomin	24
Konsekvenser för den skattskyldige	25
4.2 Konsekvenser för myndigheterna	29
5 BEREDNINGEN AV PROPOSITIONEN	29
6 SAMBAND MED ANDRA PROPOSITIONER	29
DETALJMOTIVERING	30
1 LAGFÖRSLAG	30
1.1 Inkomstskattelagen	30
1.2 Lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet	32
1.3 Inkomstskattelagen för gårdsbruk	34

1.4	Lagen om beskattning av begränsat skattskyldiges inkomst.....	35
1.5	Sjukförsäkringslag	35
2	IKRAFTTRÄDANDE	35
	LAGFÖRSLAG	36
	Lag om ändring av inkomstskattelagen	36
	Lag om ändring av lagen om beskattning av näringsverksamhet.....	39
	Lag om ändring av 5 § i inkomstskattelagen för gårdsbruk	41
	Lag ändring av 3 § i lagen om beskattning av begränsat skattskyldig för inkomst.....	42
	Lag ändring av 18 kap. 14 § 9 punkten i sjukförsäkringslag	43
	BILAGOR.....	44
	PARALLELLEXTER	44
	Lag om ändring av inkomstskattelagen	44
	Lag om ändring av lagen om beskattning av näringsverksamhet.....	48
	Lag om ändring av 5 § i inkomstskattelagen för gårdsbruk	51
	Lag ändring av 3 § i lagen om beskattning av begränsat skattskyldig för inkomst.....	52
	Lag ändring av 18 kap. 14 § 9 punkten i sjukförsäkringslag.....	54

ALLMÄN MOTIVERING

1 Inledning

I enlighet med statsminister Katainens regeringsprogram lindrades beskattningen av samfund och tyngdpunkten flyttades från beskattning av samfund till beskattning av delägare genom att vid ingången av 2012 sänka samfundsskattesatsen från 26 procent till 24,5 procent och dessutom vid ingången av 2014 ytterligare med 4,5 procentenheter till 20 procent. Samtidigt flyttades tyngdpunkten för beskattningen från aktiebolag till beskattning av den utdelade vinsten. Efter ändringen är den vinstutdelning som en fysisk person får inte längre under några som helst omständigheter en helt skattefri inkomst.

I samband med propositionen om sänkning av samfundsskattesatsen (RP 185/2013 rd) lades även ett förslag fram om ändring av bestämmelserna om rätten att göra avdrag för överskott som andelslag delar ut till sina medlemmar. Syftet med propositionen var att modernisera skattelagstiftningen med beaktande av samfundslagstiftningens utveckling och internationella och konkurrensrelaterade aspekter. Propositionen omfattade inte förslag om beskattningen av andelslagens medlemmar och avsikten var att det lämnas en separat regeringsproposition om de ändringar som gäller den. Riksdagen förkastade propositionen om rätten att göra avdrag för överskott som andelslag delar ut med hänvisning till att det finns behov av fortsatt beredning och till att beskattningsgrunderna för andelslagen och medlemmarna kan samlas i en proposition. I riksdagens svar 221/2013 rd förutsatte riksdagen att finansministeriet tar fram ett regelverk som gäller beskattningen av andelslag så att lagändringarna kan sättas i kraft vid ingången av 2015.

2 Nuläge**2.1 Lagstiftning och praxis**

Ränta som betalats på andelskapital, placeringsandelar och tilläggsandelar

Den ränta på andelskapital, placeringsandelar och tilläggsandelar som andelslag betalar och vinstandelen i och räntan på grundfundsandelar och placeringar i tillskottsfonder som inhemska sparbanks betalar samt räntan på garantikapital som ömsesidiga försäkringsbolag och försäkringsföreningar betalar utgör för fysiska personer och dödsbon till 70 procent skattepliktig kapitalinkomst till den del det av den skatteskyldige under skatteåret erhållna beloppet av inkomster överstiger 1 500 euro. Enligt 33 d § i inkomstskattelagen (1535/1992) tillämpas dessutom bestämmelserna om dividendinkomst på ovan nämnda inkomster.

Sådan ränta som betalats på andelskapital, placeringsandelar och tilläggsandelar och som hör till en fysisk persons förvärvskällor inom näringsverksamhet och gårdsbruk utgör till 70 procent skattepliktig inkomst med stöd av 6 a § i lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet (360/1968, *näringskattelagen*) och 5 § 1 mom. 14 punkten i inkomstskattelagen för gårdsbruk (543/1967). Den skattefria delen på 1 500 euro gäller också för inkomst som hänför sig till den skattskyldiges gårdsbruk och näringsverksamhet. Om den skattskyldige har inkomster från sådana olika inkomstkällor som nämns ovan anses den skattefria delen på 1 500 euro hänföra sig till den personliga inkomsten, inkomsten av gårdsbruk och inkomsten av näringsverksamhet, i denna ordning.

Den skattepliktiga delen av räntan på andelskapital som hänför sig till näringsverksamhet och gårdsbruk delas som en del av företagsinkomsten fortfarande upp i skattepliktig kapitalinkomst och förvärvsinkomst. Företagsinkomsten betraktas som kapitalinkomst upp till ett belopp som motsvarar en 20 procents årlig avkastning på den nettoförmögenhet som vid utgången av det föregående kalenderåret hörde till näringsverk-

samheten eller gårdsbruket. På yrkande av den skattskyldige eller av företagarmakar kan som kapitalinkomstandel likväl betraktas ett belopp som motsvarar en 10 procents årlig avkastning eller företagsinkomsten kan betraktas i sin helhet som förvärvsinkomst. Värdet av till jordbruket hörande andelar som en fysisk person har beräknas i enlighet med 26 § i lagen om värdering av tillgångar vid beskattningen (1142/2005) så att det motsvara insatsen. Om innehavet av andelen är för-enat med särskilda förmåner som förutsätter avvikelser från detta förfarande, kan andelens beskattningsvärde vid behov fastställas med iakttagande av vad som bestäms om uträkning av aktiers matematiska värde.

Bestämmelserna som gäller dividend i 6 a § 5 mom. i näringskattelagen tillämpas också på sådan av ett samfund erhållen ränta på andelskapital, placeringsandelar och tilläggsandelar som ett andelslag betalar, vinstandel i och ränta på grundfundsandelar och placeringar i tillskottsfonder som en in-hemsk sparbänk betalar samt ränta på garan-tikapital som ett ömsesidigt försäkringsbolag och en försäkringsförening betalar.

Inkomstskattelagen, näringskattelagen och inkomstskattelagen för gårdsbruk innehåller inga bestämmelser om annat överskott som andelslaget delar ut än de som gäller skatte-plikten för de ovan nämnda posterna. Skatte-lagstiftningen innehåller heller inga bestämmelser om utbetalning av andelslagets medel.

Rätt att dra av överskottsåterbäring som andelslag delar ut

Till andelslagets avdragbara utgifter hör överskottsåterbäring som andelslag delar ut på grund av inköp, försäljning eller andra med dem jämförbara prestationer, i dess helhet. Andelslaget kan med stöd av 18 § 1 mom. 1 punkten i näringskattelagen dra av en del av sin vinst eller vinsten i sin helhet när den skattepliktiga inkomsten beräknas.

I rättspraxis (HFD 2011:103) har det ansetts att det av bestämmelsen om rätten att dra av överskottsåterbäring följer att avsikten är att den förmån som en medlem får i denna form ska enkelbeskattas. Av beslutet framgår det att också underprissättning kan godtas i beskattningen när det gäller handel mellan

andelslaget och dess medlemmar, förutsatt att den fördel som medlemmen får genom underprissättningen beaktas i medlemmens beskattning. Om medlemmen i arrangemang mellan andelslaget och medlemmen emellertid ges exceptionella fördelar är det möjligt att tillämpa bestämmelserna om förtäckt dividend i 29 § i lagen om beskattningsförfarande (1558/1995).

Ränta på andelskapital, placeringsandelar och tilläggsandelar som ett andelslag betalat utgör överskott som betalats på en kapitalin-vestering, så en sådan betalning är, avvikan-de från det ovanstående, inte en avdragbar utgift för andelslaget.

Normala kundgottgörelser som andelslag be-talats ut

Nuförtiden har i synnerhet många s.k. kon-sumentandelslag som säljer tjänster och dag-ligvaror till konsumenterna tagit i bruk ett system för kundgottgörelse. Till systemet för kundgottgörelse hör andelslagets konsu-mentmedlemmar, och de kundgottgörelser som betalas inom ramen för systemet baserar sig på respektive kunds inköpsmängd. En så-dan normal kundgottgörelse utgör inte utdel-ning av andelslagets överskott dvs. vinstut-delning, utan den är till sin ekonomiska ka-raktär en prisjustering och kan främst jäm-ställas med kundgottgörelser i andra motsva-rande företag. I beskattningen av andelslag är prisjustering en avdragbar utgift i närings-verksamheten. I beskattningen av medlem-mar är en prisjustering skattepliktig, om den hänför sig till medlemmens inkomstförvärv. En prisjustering som hänför sig till levnads-kostnader är inte skattepliktig.

Beskattning av begränsat skattskyldiga

Enligt 9 § 1 mom. 1 punkten i inkomstskat-telagen är personer som under skatteåret har varit bosatta i Finland, inhemska samfund, samfälliga förmåner och dödsbon allmänt skattskyldiga, dvs. de är skyldiga att betala skatt på inkomst som har förvärvats här och annorstädes. Enligt 11 § anses en person vara bosatt i Finland, om han har sitt stadigvaran-de bo och hemvist här eller om han vistas här över sex månader i följd, varvid tillfällig

frånvaro inte anses medföra avbrott i vistelsen. Enligt 9 § 1 mom. 2 punkten är en person som under skatteåret inte har varit bosatt i Finland samt utländska samfund begränsat skattskyldiga. En begränsat skattskyldig är skyldig att betala skatt på inkomst endast för inkomst förvärvat i Finland. Enligt 10 § 6 punkten är inkomst som förvärvats i Finland bland annat dividend, ränta på andelskapital och annan därmed jämförbar inkomst från ett finskt aktiebolag, andelslag eller annat samfund samt andel i finska sammanslutningars inkomst.

Enligt 3 § 2 mom. i lagen om beskattning av begränsat skattskyldig för inkomst (627/1978, *källskattelagen*) tillämpas bestämmelserna om dividend också på ränta på andelskapital, vinstandel på placeringsfond, dividendersättning, utbetalning av medel som ska betraktas som dividend och som gjorts från en fond som hänförs till det fria egna kapitalet, förtäckt dividend och enligt 31 § i lagen om beskattningsförfarande bestämd förmån till delägare i form av förhöjd inkomst.

Enligt 3 § 5 mom. ska källskatt inte betalas på dividend som betalas till ett begränsat skattskyldigt samfund som motsvarar ett samfund enligt 33 d § 4 mom. i inkomstskattelagen eller 6 a § i näringsskattelagen och dividenden är skattefri enligt dessa bestämmelser om den betalas till ett inhemskt samfund. Enligt källskattelagen ska skatt inte heller betalas på sådan ränta på andelskapital, placeringsandelar och tilläggsandelar som ett andelslag betalar, utbetalning av medel som ska betraktas som dividend och som gjorts från en fond som hänförs till det fria egna kapitalet, på vinstandel i och ränta på grundfundsandelar och placeringar i tillskottsfonder som en inhemsk sparbanks betalar samt på ränta på garantikapital som ett ömsesidigt försäkringsbolag och en försäkringsförening betalar. En förutsättning för skattefrihet är att samfundet har hemvist inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. Dessutom ska direktiv om administrativt samarbete i fråga om beskattning och direktiv 2011/16/EU om upphävande av direktiv 77/799/EEG eller ett avtal om handräckning och utbyte av information i skatteärenden inom Europeiska ekonomiska samarbetsom-

rådet gälla dividendtagarens hemviststat. Dessutom ska dividendtagaren utreda att källskatt i praktiken inte i sin helhet kan gottgöras i dividendtagarens hemviststat på grundval av ett avtal om undanröjande av dubbelbeskattning mellan Finland och dividendtagarens hemviststat.

2.2 Den internationella utvecklingen samt lagstiftningen i vissa stater

I *Sverige* är andelslag (kooperativ förening), precis som ett aktiebolag, en separat skattskyldig och kooperativa föreningar beskattas i huvudsak enligt motsvarande bestämmelser som gäller för aktiebolag. På kooperativa föreningar tillämpas likväl under vissa förutsättningar enkelbeskattning, eftersom den vinstutdelning som sker i form av återbäring (rabatt) vid köp eller efterlikvid (pristillägg) vid försäljning är avdragsgilla utgifter för föreningarna. En sådan inkomst beskattas i praktiken som medlemmens inkomst. En kooperativ förening kan på vissa villkor även betala överskottsmedel som avdragsgill vinst på basis av insatsernas storlek.

Den särskilda regleringen för kooperativa föreningar gäller sådana kooperativa föreningar som är öppna vad gäller medlemskap och som tillämpar lika rösträtt. I en öppen kooperativ förening kan ingen förvägras medlemskap utan särskilda skäl med hänsyn till verksamhetens karaktär och omfattning, föreningens syfte eller någon annan omständighet. Med lika rösträtt avses att varje medlem har en och endast en röst.

I *Norge* är andelslag (samvirkeforetak) separat skattskyldiga juridiska personer som i regel omfattas av samma skattebestämmelser som aktiebolagen. Huvudregeln är att andelslags utdelning av medel i beskattningen behandlas på motsvarande sätt som aktiebolags utdelning av dividend. På de traditionella andelslagen inom jordbruket, fisket och konsumentsektorn tillämpas dock särskilda bestämmelser enligt vilka den utdelning av medel som grundar sig på medlemmars inköp och försäljningar inte behandlas som dividend, utan som avdragsgill utgift för andelslag, som dock endast får dras av på inkomst av medlemshandel. Till den del den överskrider medlemshandeln är utdelningen

av medel inte avdragsgilla utgifter, men bestämmelserna om dividender tillämpas dock inte på sådan utdelning.

Den utdelning av medel som grundar sig på traditionella andelslags inköp och försäljningar inom jordbruket, fisket och konsumentsektorn är skattepliktig inkomst för medlemsföretag. Som företag betraktas i detta sammanhang även privata näringsidkare. För andra fysiska personer är utdelningen av medel däremot inte skattepliktig inkomst även om beloppet av de medel som delas ut överskrider det belopp som andelslaget får dra av i beskattningen som avdragsgilla utgifter.

I beskattningen av övriga andelslag än de traditionella andelslagen inom jordbruket, fisket och konsumentsektorn behandlas utdelningen av medel på motsvarande sätt som vid aktiebolags dividendutdelning. Bestämmelserna om dividend tillämpas även på den ränta som betalas på andelskapitalet. Ränta på andelskapital som underskrider 100 norska kronor är befriad från skatt.

I *Tyskland* är andelslag som tjänar ekonomiska syften skyldiga att betala samfundsskatt. Andelslag som har grundats för bestämda ändamål omfattas av särskilda skattelättnader. Sådana är till exempel icke-handelsmässiga andelslag inom skogsbranschen samt, om vissa villkor uppfylls, även andelslag inom jordbruket.

I regel beskattas andelslag på motsvarande sätt som aktiebolag, men andelslagets återbäring till andra än medlemmar anses i beskattningen av andelslaget som en avdragsgill utgift för näringsverksamheten. Återbäringen till medlemmar är avdragsgill utgift endast upp till det belopp som motsvarar inkomsten från medlemshandeln. Den utdelning av medel som har definierats som kapitalinkomst utgör i dess helhet kapitalinkomst för mottagaren. Prisnedsättningar, som till exempel direkta rabatter och bonusar, betraktas inte som utdelning av medel, utan som utgifter för näringsverksamhet.

I *Nederländerna* är andelslagen skyldiga att betala samfundsskatt. Andelslagens verksamhet baseras på att tillgodose medlemmarnas intressen och de kan också dela ut vinst till sina medlemmar. När det gäller andelslagens vinstutdelning tillämpas särskilda be-

stämmelser vid beskattningen (patronage dividends). Vinst som delats ut till en fysisk person är med stöd av dessa bestämmelser avdragsgill i beskattningen, om utdelningen baserar sig på mängden handel mellan medlemmen och andelslaget och vinstutdelningen görs av andelslagets vinst för året i fråga. På storandelslag tillämpas dock samma skatte regler som på storbolag.

2.3 EU-lagstiftning om statsstöd

Bestämmelser om statligt stöd finns i artikel 107 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt. Enligt artikel 107.1 är stöd som ges av en medlemsstat eller med hjälp av statliga medel, av vilket slag det än är, som snedvrider eller hotar att snedvrida konkurrensen genom att gynna vissa företag eller viss produktion, oförenligt med den inre marknaden i den utsträckning det påverkar handeln mellan medlemsstaterna. Bestämmelsen i artikel 107 motsvarar den tidigare gällande bestämmelsen i artikel 87 i fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen.

Kommissionen har antagit flera meddelanden och riktlinjer som gäller regleringen om statligt stöd. I kommissionens meddelande om tillämpningen av reglerna om statligt stöd på åtgärder som omfattar direkt beskattning av företag (1998/C384/03) preciseras kriterierna för statligt stöd som kanaliseras via beskattningen som följer:

– Åtgärden måste ge mottagarna en fördel som minskar de kostnader som normalt belastar deras budget.

– Skattefördelen måste dessutom beviljas av medlemsstaten eller med hjälp av statliga medel.

– Åtgärden måste påverka konkurrensen och handeln mellan medlemsstaterna.

– Åtgärden måste vara specifik eller selektiv i det att den gynnar vissa företag eller viss produktion, och den selektiva karaktären är inte motiverad av det allmänna skattesystemets art eller funktioner.

När det bedöms om kriterierna för statligt stöd uppfylls i fråga om en skattemässig åtgärd är det mest relevanta stödets selektiva karaktär. Då granskas det huruvida åtgärden är ett undantag från tillämpningen av det

allmänna skattesystemet. Skatteåtgärder som är öppna för alla ekonomiska aktörer som är verksamma inom en medlemsstats territorium utgör i princip allmänna åtgärder. Då måste de faktiskt vara öppna för alla företag på grundval av en princip om lika tillgång och deras räckvidd får inte vara begränsad.

Om en skattemässig åtgärd anses vara specifik eller selektiv i det att den gynnar vissa företag eller viss produktion och den selektiva karaktären inte kan motiveras med det allmänna skattesystemets art eller funktioner, utgör den, enligt en nuvarande fast besluts- och rättspraxis, statligt stöd.

Kommissionen har i januari 2014 inlett ett offentligt samråd om ett utkast till ett meddelande om begreppet statligt stöd, vilket hänför sig till moderniseringen av statligt stöd. Samrådet avslutades i mars 2014 och avsikten är att ge meddelandet under hösten 2014. Syftet med meddelandet är att förtydliga de centrala principerna för statligt stöd och den ersätter det tidigare nämnda meddelandet av kommissionen om tillämpningen av reglerna om statligt stöd på åtgärder som omfattar direkt beskattning av företag.

I utkastet till meddelande ingår ett särskilt avsnitt som behandlar beskattningen av andelslag. I utkastet till meddelande konstateras att andelslag följer verksamhetsprinciper som skiljer dem från kommersiella företag och att de därför befinner sig i en annan situation i faktiskt och rättsligt hänseende. Deras verksamhet bedrivs till ömsesidig nytta för deras egna medlemmar, inte till förmån för utomstående investerare och deras reserver får inte fördelas. Andelslag har i regel också begränsade möjligheter att skaffa finansiering från kapitalmarknaden och genererar låga vinstmarginaler.

Ur statsstödsperspektiv kan på basis av dessa skillnader tillämpas andra skatteregler på andelslag än på kommersiella företag. I utkastet till meddelande anses att den skattemässiga behandlingen av andelslag kan vara förmånligare än i fråga om kommersiella företag, om andelslaget agerar i sina medlemmars ekonomiska intresse, dess relationer till medlemmarna inte är rent kommersiella, utan personliga och individuella, medlemmarna deltar aktivt i att driva verksamheten och de

har rätt till en rättvis fördelning av det ekonomiska resultatet.

På ett andelslag som är jämförbart med ett kommersiellt företag kan enligt utkastet till meddelande tillämpas andra skatteregler endast om reglerna är i linje med arten hos och systematiken i det allmänna skattesystemet. Som reglering som överensstämmer med det allmänna skattesystemets principer kan betraktas att andelslag som delar ut all sin vinst till sina medlemmar befrias från skatt, under förutsättning att medlemmarna beskattas för denna vinst. Enligt utkastet till meddelande finns det ingen motivering till reglering som tillåter att vinst från handel med tredje parter som inte är medlemmar i andelslaget undantas från skatt eller att belopp som betalas ut till dessa parter i form av ersättning dras av i beskattningen.

I utkastet konstateras också att skattesänkningen måste vara förenlig med proportionalitetsprincipen. Dessutom måste ändamålsenliga kontroll- och övervakningsförfaranden tillämpas av den berörda medlemsstaten.

I EU-domstolens dom i de förenade målen C-78/08–C-80/08, *Paint Graphos* m.fl. (8.9.2011) behandlades de skattelättnader som beviljas andelslag med avseende på regleringen om statligt stöd. I fallet i fråga låg andelslagens skatteförmåner jämfört med vinstdrivande samfund i att andelslagets skattepliktiga inkomst under vissa förutsättningar hade befriats från samfundsskatten. Vid bedömningen av om den skatteförmån som andelslagen åtnjuter är godtagbar måste man enligt domen bedöma de omständigheter som gäller målet som en helhet och jämföra dem med den situation som de vinstdrivande samfund som är skyldiga att betala samfundsskatt befinner sig i. Om andelslag som åtnjuter skatteförmåner är jämförbara med vinstdrivande samfund som är skyldiga att betala samfundsskatt ska det därefter fastställas huruvida skattefriheten kan anses berättigad med hänsyn till arten hos och den allmänna systematiken i skattesystemet. Skattesystemets art och allmänna systematik kan dock inte med fog åberopas för att motivera en skatteförmån, om denna medger undantag från skatteplikt på vinst från handel med tredje parter som inte är medlemmar i andels-

laget eller avdrag för ersättning som utbetalas till dessa.

I domen ansågs att godtagbarheten av skatteförmånen måste bedömas med hänsyn till samtliga omständigheter som gäller de andelslag som åtnjuter skatteförmån. Vid bedömningen ska hänsyn tas till de verksamhetsprinciper som andelslag som åtnjuter skatteförmåner följer och som skiljer dem från andra ekonomiska aktörer. Andelslagens särdrag tar sig enligt domen uttryck i principen om medlemskapets företräde, likabehandling av medlemmar och användning av andelslagets medel i medlemmarnas gemensamma intresse. Enligt domen drivs inte andelslag med beaktande av externa investerares intressen, utan de syftar till ömsesidigt främjande av medlemmarnas intressen som användare, konsumenter och leverantörer. Varje medlem drar då nytta av andelslagets verksamhet i förhållande till sina insatser i och transaktioner med detsamma. Till andelslagens särdrag hör också att de har begränsad tillgång till aktiemarknaderna och är beroende av eget kapital och kreditfinansiering. Även vinstmarginalen för andelslag är lägre än den är för kapitalassociationer. Sammanfattningsvis konstaterades det i domen att andelslagen inte kan anses befinna sig i en situation som är jämförbar med den situation som kommersiella bolag befinner sig i, såvitt de agerar i sina medlemmars ekonomiska intresse och de har ett förhållande med medlemmarna som kännetecknas av att medlemmarna är aktivt delaktiga i verksamheten och har rätt till en rättvis fördelning av vinsten.

2.4 Bedömning av nuläget

Andelslag verksamma i Finland

I Finland är andelslagsverksamheten mångfacetterad. Bolagsformen andelslag används för medlemmarnas gemensamma ekonomiska intressen i ekonomiskt ytterst småskalig verksamhet. Å andra sidan utövas även omfattande företagsverksamhet inom ramen för andelslagsverksamheten, verksamhet som även omfattar att andelslagets olika verksamheter sköts i bolagsform i olika dotterbolag. Som verksamhetsform är andelslaget en

bolagsform i utveckling, vilket även har beaktats vid omarbetningen av samfundslagstiftningen.

De ekonomiskt mest betydande andelslagen i Finland är konsumentandelslag, producentandelslag och andelsbanker. Som exempel på konsumentandelslag kan nämnas andelshandlarna och el- och telefonandelslagen, som verkar i sina konsumentmedlemmars intressen och strävar efter att erbjuda så högklassiga och förmånliga produkter som möjligt åt sina medlemmar. Till de typiska producentandelslagen hör skogs-, mjölk-, kött- och äggandelslag. Med ett producentandelslag avses ett andelslag vars medlemmar producerar i sin näringsverksamhet eller gårdsbruk till exempel kött, mjölk eller ägg och som köper de produkter som tillverkas av sina medlemmar för att sälja dem vidare på marknaden. Verksamheten i producentandelslagen grundar sig på att de produkter som medlemmarna producerar fås ut på marknaden och sålda till det bästa möjliga priset. Till sin karaktär är andelsbankernas verksamhet serviceandelsverksamhet och i deras verksamhet läggs stor vikt på lokal verksamhet. Andelsbankernas verksamhet grundar sig på att det produceras så bra och förmånliga tjänster som möjligt åt medlemmarna på det sätt som medlemmarna önskar.

Andelshandlarna är typiska konsumentandelslag. De regionala andelshandlarna inom S-gruppen utövar huvudsakligen detaljhandel riktad till konsumenterna, antingen direkt eller genom sitt dotterbolag. S-gruppens centralandelslag, Centrallaget för Handelslagen i Finland SOK, utövar detaljhandel riktad till konsumenterna genom sina dotterbolag. På motsvarande sätt utövar Andelslaget Tradeka-koncernen hotell- och restaurangverksamhet genom sina dotterbolag.

Av producentandelslagen är det bland annat fyra stora andelslag som utövar köttförädling. Lihakunta, Itikka andelslag och Andelslaget Österbottens Kött är delägare i börsbolaget Atria Abp och LSO Andelslag är huvudaktieägare i HKScan Abp. Munakunta verkar som förpackare och förädlare av ägg. Metsäliitto Osuuskunta verkar som skogsupphandlingsandelslag och utövar skogsindustri genom de delvis listade bolag som ingår i koncernen. I Finland finns det tiotals

andelsmejerier ägda av mjölkproducenter. Av dem är 18 delägare i Valio Ab, som inte är ett noterat bolag. Andelslagen samlar in och marknadsför samt säljer den mjölk som deras medlemmar har producerat till mejerier som ägs av Valio Ab. Beskrivande för de strukturella förändringarna i andelslagsverksamheten är att flera producentandelslag har ombildat sin industri-, inköps- och marknadsföringsverksamhet till bolag, som ägs av andelslaget.

I Finland finns det hundratals regionala andelsbanker i andelslagsform som utövar självständig bankverksamhet. Majoriteten av bankerna är medlemmar i andelslaget OP-Pohjola, vars dotterbolag Pohjola Bank Abp fungerar som central penninginrättning för andelsbankerna. Andelslaget OP-Pohjola stöder sina medlemsbankers affärsverksamhet och erbjuder dem datatekniska tjänster och övriga bankverksamhetstjänster samt styr och övervakar även enstaka medlemsbankernas affärsverksamhet. Andelslaget OP-Pohjola har flera dotterbolag som utövar affärsverksamhet.

Utöver dessa traditionella andelslag har andelslaget som bolagsform i allt större utsträckning börjat användas som företagsform även i nya företag, s.k. nya andelslag. Dyliga andelslag kan grupperas på olika sätt. Allmänt talar man exempelvis om inköps-, marknadsförings- och arbetsandelslag. Avsikten med inköpsandelslagen är att skaffa de produkter, varor eller tjänster som medlemmarna behöver i sina hushåll eller sitt yrke. Typiska inköpsandelslag är till exempel jordbruksproducenternas inköps- eller maskinandelslag samt vatten- och energiandelslag. Ett marknadsföringsandelslag sköter marknadsföringen av de varor eller produkter som dess medlemmar producerar. Medlemmarna är ofta företagare för vilka andelslaget ordnar med en gemensam försäljningsplats eller marknadsföringskanal. Andelslaget kan marknadsföra exempelvis jordbruksprodukter eller handarbeten.

Ett arbetsandelslag är vanligen ett företag ägt av sina anställda. Dess personmedlemmar erbjuder sin egen arbetsinsats till kunderna genom andelslaget. Ibland är det också möjligt att göra så att uppdragsförhållandet ingår mellan beställaren och den som utför upp-

draget och andelslaget fungerar som förmedlare av arbetsbeställningarna. Det får en andel av den presterade mängden av uppdraget för täckning av kostnaderna. I så fall är andelslagen marknadsföringsandelslag för arbetsprestationer och inte egentliga arbetsandelslag.

Andelslagets traditionella kapitalinstrument

De traditionella kapitalinstrumenten i ett andelslag är ordinarie andelar samt tilläggs- och placeringsandelar. De ordinarie medlemsandelarna är endast riktade till medlemmarna i andelslaget. I allmänhet godkänns som medlemmar endast sådana personer som använder andelslagets tjänster. Utgångspunkten är att medlemmen deltar i andelslaget med en ordinarie andel och är skyldig att betala andelskapital enligt den. Medlemmen kan dock vara skyldig att ta emot flera andelar till exempel i förhållande till antalet produkter medlemmen säljer till andelslaget, vilket betyder att antalet andelar kan växla till exempel per kalenderår. Flera ordinarie andelar som medlemmen tecknat utgör inte tilläggsandelar.

Tilläggsandelar kan ges både till medlemmar och utomstående och de typiska för dem är att de är kapitalplaceringar, på vilka vinst eftersträvas, men som inte ger de rättigheter andelslagets ägare har. Andelslaget kan även emittera placeringsandelar, som huvudsakligen har liknande ställning som tilläggsandelarna. I praktiken har placeringsandelarna varit ovanliga i andelslagen. Det är främst medlemmar i andelslagen som har tecknat tilläggsandelar och placeringsandelar. Tilläggsandelarna har haft betydelse som finansieringsform från allmänheten främst hos andelsbankerna.

Lagen om andelslag

Enligt lagen om andelslag är syftet med ett andelslags verksamhet att i avsikt att stödja medlemmarnas ekonomi eller näringsutövning driva ekonomisk verksamhet så att medlemmarna nyttjar andelslagets tjänster eller tjänster som andelslaget tillhandahåller. Utgångspunkten är att verksamhetens syfte i ett

andelslag är annat än i ett aktiebolag och att de inte som bolagsformer är fullt jämförbara med varandra. Ett aktiebolag är ett kapitalbolag, vars verksamhet enligt 1 kap. 5 § i aktiebolagslagen är att bereda vinst åt aktieägarna. I praktiken har andelslaget normalt även använts i annorlunda verksamhet än aktiebolagen.

En betydande omarbetning av lagen om andelslag gjordes 2001 för första gången sedan 1954. Då förbättrades andelslagens på samfundslagstiftningen grundade verksamhetsförutsättningar, men de centrala kännetecknen för andelslag bevarades. Verksamhetsförutsättningarna för andelslag har därefter ytterligare förbättrats genom den lag om andelslag (421/2013) som trädde i kraft i början av 2014. Även vid denna reform bevarades de viktiga kännetecknen och principerna för andelsverksamhet.

Målet med omarbetningen av lagen om andelslag har varit att uppgradera andelslagens verksamhetsförutsättningar, som grundar sig på samfundslagstiftningen, enligt kraven på modern företagsverksamhet. Verksamhetsmöjligheterna har ökat genom minskade och underlättade formkrav och en ökning av dispositiviteten i möjligheterna att i andelslagets stadgar fatta beslut om verksamhetssätt och metoder som avviker från de antaganden som finns i bestämmelserna i lagen. Genom reformen underlättades grundandet och förvaltningen av ett andelslag samt främjades anskaffningen av medlems- och placerarfinansiering. Aktiebolagslagen från 2006 utgjorde modell för lagen om andelslag, så att ordalydelsen i lagen är densamma som i aktiebolagslagen (624/2006) i den utsträckning som innehållet i regleringen sammanfaller. Genom reformen av lagen om andelslag har ett andelslag även möjlighet att välja ett verksamhetssätt som avviker från det traditionella andelslaget, vilket betyder att andelslaget i stor utsträckning även kan fungera såsom ett aktiebolag.

Vid granskning av andelslaget som bolagsform spelar de förmögenhets- och förvaltningsrättigheter som medlemskap i andelslaget ger en central roll. Jämfört med övriga bolagsformer accentueras ytterligare de tjänster som grundar sig på medlemskap i andelslaget.

Som bolagsformer avviker andelslaget och aktiebolaget från varandra gällande de förmögenhetsrättigheter som andelarna i ett andelslag och aktierna i ett aktiebolag genererar. Andelarna i ett andelslag ger inte med stöd i lagen om andelslag en relativ andel av andelslagets hela nettoförmögenhet, vilket aktierna i ett aktiebolag producerar. Värdet på ett andelslags nettoförmögenhet visar inte som sådant värdet på andelarna i andelslaget utan direkt utgående från lagen producerar andelarna under andelslagets verksamhet endast rätt till återbäring av teckningspriset. Värdet på en andel i ett andelslag grundar sig i allmänhet på det teckningspris som har betalats för andelen. Det överskott som andelslaget har producerat tillhör andelslaget, om inget annat bestäms i stadgarna. I stadgarna kan bestämmas att överskottet ska delas ut som ränta, i förhållande till tjänsterna eller på annat sätt. Den vinst som andelslagets affärsverksamhet producerar och den ökning av nettoförmögenheten som denna producerar gagnar inte andelsägaren i den utsträckning som andelslaget inte delar ut vinst till sina ägare. Värdet på andelarna i ett andelslag ändras inte på samma sätt som värdet på aktierna i ett aktiebolag. Det typiska för ett aktieinnehav är att det upphör med överlåtelse av aktierna och att överlåtelsepriset återspeglar aktiens andel av hela bolagets värde.

Då ett andelslag upplöses är den utdelning av nettoförmögenhet som tillkommer andelen eller aktien det belopp av teckningspriset som har betalats till andelslagets andelskapital eller tagits upp i aktiekapital. Den nettoförmögenhet som kvarstår efter det sammanlagda beloppet av utdelningar av andelar och aktier fördelas till medlemmar i förhållande till medlemmarnas antal. I stadgarna kan bestämmas annorlunda om hur utdelning uträknas och vilka som är berättigade till utdelningen samt om användning av nettoförmögenhet till ändamål som har bestämts i stadgarna eller beslutits på andelsstämman.

Av tradition har andelslagen en annan kapitalstruktur än aktiebolagen. Andelslagen har varit skyldiga att överföra en viss andel av räkenskapsperiodens överskott till den reservfond som finns under bundet eget kapital. I andelslagen har medlemmarnas kapitalplaceringar i regel inte motsvarande betydel-

se som aktieägarnas placeringar i ett aktiebolag. I andelslagen är reservfonden en mera bestående och betydelsefull post under eget kapital än det rörliga andelskapitalet.

Som bolagsform avviker andelslaget och aktiebolaget även från varandra i fråga om de förvaltningsrättigheter som andelarna i ett andelslag och aktierna i ett aktiebolag producerar. I ett andelslag är det fortfarande endast medlemmarna som har rätt till andelslagets tjänster och rösträtt, såvida inget annat bestäms i stadgarna. I ett aktiebolag är däremot rösträtten knuten till aktierna.

I lagen om andelslag är utgångspunkten att samtliga andelar är icke-överförbara, vilket inte är fallet i ett aktiebolag. Enligt aktiebolagslagen kan en aktie obegränsat överlätas och förvärfas, förutsatt att ingenting annat stadgas i bolagsordningen. I lagen om andelslag har terminologin för begreppen andelslagets placeringsandel och placeringsandelskapital ersatts med aktiekapital och aktie. Enligt lagen om införande av lagen om andelslag (422/2013) kan ett andelslag under vissa förutsättningar fortfarande emittera tilläggsandelar och placeringsandelar under tre år efter den nya lagens ikraftträdande. Enligt övergångsbestämmelserna i lagen om införande tillämpas bestämmelserna i nya lagen om andelslag delvis på gamla tilläggs- och placeringsandelar.

Enligt lagen om andelslag kan man i andelslagets stadgar bestämma om ett annat ändamål för verksamheten än det som finns i lagen om andelslag. Avsikten med ett andelslag kan i fortsättningen liksom för ett aktiebolags del vara att producera vinst och andelslagets verksamhet kan vara helt inriktad på instanser utanför andelslaget. Förutom att ett andelslag kan påminna om ett aktiebolag vad gäller ändamålet för verksamheten kan det även i fortsättningen påminna om ett aktiebolag i att det bara behövs en person för att grunda ett andelslag. Om utdelning av medel från andelslaget stadgas dessutom att andelslaget kan dela ut medel till medlemmarna samt andelsägare och aktieägare enligt vad som stadgas i lagen om andelslag gällande utdelning av överskott och utbetalning av medel från en fond som hänförs till det fria egna kapitalet, återbetalning av andel, återbetalning av andels- och aktiekapital liksom

även sänkning av reservfonden, förvärv och inlösen av andelar och aktier samt upplösning av andelslag och avlägsnande ur registret.

Utdelning av överskott från andelslag

Räkenskapsperiodens resultat i ett andelslag, dvs. vinsten, kallas överskott. I regeringens proposition gällande stiftandet av den nya lagen om andelslag 185/2012 rd har man konstaterat att ett andelslag huvudsakligen använder överskottet för investeringar, som tryggar heltäckande och högklassiga tjänster också i framtiden, eller delar ut överskottet till medlemmarna som återbetalning av överskott i förhållande till köpta tjänster eller som en ränta som betalas på det placerade kapitalet. Med utdelning av överskott eller överskottsåterbäring avses användning av överskott som har fastställts i bokslutet. Dessa sätt att dela ut andelslagets medel ska skiljas från de sedvanliga rabatter, kompensationer eller bonusar till medlemmarna. I denna proposition föreslås inga förändringar till deras skattebehandling.

Avsikten med den traditionella andelsverksamheten är inte att producera vinst utan att stöda den näringsverksamhet eller det gårdsbruk som medlemmarna utövar genom förmånlig prissättning. En eventuell vinst som uppstår i andelslaget delas ut till medlemmarna i första hand i det förhållande som dessa använder tjänsterna och utdelning av avkastning utgående från placerat kapital är den vinstutdelningsmetod som används i sista hand. Majoriteten av den avkastning på placerat kapital som andelslagen har delat ut har stannat under det skattefria beloppet 1 500 euro, som ingår i den nuvarande skattelagstiftningen.

I skattelagstiftningen har det belopp som har delats ut på andelar i ett andelslag dvs. på placerat kapital, kallats ränta på andelskapital, tilläggsandelskapital eller placeringsandelskapital i enlighet med terminologin i 8 kap. i den gamla lagen om andelslag. Enligt 16 kap. 1 § i lagen om andelslag kallas sådan avkastning inte längre för ränta utbetald på

andelar utan utdelning av överskott från andelslaget. Begreppet utdelning av överskott i lagen om andelslag täcker även utdelning av överskott till medlemmarna i förhållande till använda tjänster.

I lagen om andelslag finns det inte något särskilt begrepp för sådant överskott som ett andelslag delar ut till sina medlemmar i förhållande till de tjänster de köper. I 18 § 1 punkten i näringskattelagen har utbetalning av sådant överskott till medlemmarna kallats överskottsåterbäring och beskattningen av den har avvikit från beskattningen av avkastning utbetald på placerat kapital.

3 Målsättning och de viktigaste förslagen

3.1 Målsättning

Syftet med propositionen är att i enlighet med riktlinjerna i regeringsprogrammet i anknytning till sänkningen av samfundsskattsatsen överföra tyngdpunkten i beskattningen från beskattning av det överskott som har lämnats i andelslaget till beskattning av det överskott som har delats ut, dvs. till beskattning av andelslagets vinstutdelning. Enligt förslaget är utdelning av överskott från andelslaget som regel antingen helt eller delvis skattepliktig inkomst för inkomsttagaren inte i sammanslutningsform.

Syftet med propositionen är att bevara de element som anknyter till grundläggande utgångspunkterna för andelsverksamheten i beskattningen av utdelning av överskott från andelslag. Den avkastning som medlemmarna får från andelslaget uppstår huvudsakligen genom möjligheten att köpa tjänsterna förmånligare hos andelslaget än av en utomstående. I andelslagsverksamheten är avkastning som betalas utgående från placerat kapital den vinstutbetalningsmetod som används i sista hand, där det inte är fråga om likadan avkastning på företagarrisk som den avkastning som en företagare får från ett onoterat bolag. I stället för genom egentlig vinstutdelning skapas den ekonomiska nytta som medlemmarna får från andelslaget primärt så att andelslaget stöder medlemmarnas verksamhet med förmånlig prissättning eller delar ut överskott till dem i förhållandet till de an-

vända tjänsterna. Därför bevaras avdragbarheten i ett andelslags utbetalning av överskott under vissa förutsättningar. Såsom i dag ska beskattningen av utbetalningen av överskott från ett andelslag skilja sig från beskattningen av vinstutdelning från ett aktiebolag. Det är inte ändamålsenligt att beskatta det överskott som ett andelslag betalar ut på samma sätt som dividend med beaktande av den speciella ställning som en andelslagsmedlem har jämfört med aktieägaren i ett aktiebolag samt andelslagets art och de vinstutdelningsprinciper som avviker betydligt från ett aktiebolag.

3.2 De viktigaste förslagen

Förslagets innehåll och använda termer

Den nuvarande skattelagstiftningen innehåller bestämmelser om skattskyldigheten för vinst utbetald på i andelslaget placerat andelskapital, dvs. bestämmelserna om skattskyldigheten för utbetalt överskott på andelskapitalet, tilläggsandelen och placeringsandelen. Däremot finns inga bestämmelser om beskattning av övrigt överskott utbetalt från andelslaget liksom inte heller gällande övriga former av utdelning av medel enligt lagen om andelslag. I beskattningen finns nuförtiden inte heller några bestämmelser om beskattning av vinstutdelning från ett sådant börsandelslag som är möjligt enligt lagen om andelslag. Överskottsåterbäring som ett andelslag delar ut till sina medlemmar i förhållande till deras inköp och försäljning har dock i näringsbeskattning föreskrivits som avdragbar utgift för andelslaget. Ett förslag om heltäckande lagstiftning om beskattningen av utdelning av medel framläggs efter omarbetningen av lagen om andelslag.

Det föreslås att skattelagstiftningen i fortsättningen använder den term för vinstutdelning, överskott, som används i lagen om andelslag. I skattelagstiftningen ska termen ränta på andelskapital inte längre användas. Lagstiftningen om beskattning av överskott som fås från ett andelslag tillämpas på ränta som utbetalas på andelslagets andelskapital, placeringsandel och tilläggsandel samt på beskattningen av dividend utbetald på aktie eller annan avkastning samt övrig sådan utdelning av överskott som avses i 16 kap. 1 §

I punkten i lagen om andelslag. Lagstiftningen tillämpas även på fysiska personers överskottsåterbäring, som kan anses vara kapitalinkomst. I beskattningen av inkomst från näringsverksamhet och inkomst från gårdsbruksverksamhet tillämpas lagstiftningen dock inte på överskottsåterbäringen. Enligt propositionen används begreppet överskottsåterbäring fortsättningsvis i skattelagstiftningen då det är fråga om ett överskott som andelslaget delar ut till sina medlemmar i förhållande till deras inköp eller försäljning. I propositionen föreslås inga förändringar till skattebehandling av bonusar till kunderna och andra sedvaliga rabatter och kompensationer.

Överskott som ingår i en fysisk persons personliga inkomstkälla

Överskott som fås från ett offentligt noterat andelslag

I propositionen föreslås det att en bestämmelse om beskattning av utdelning av överskott från ett offentligt noterat andelslag läggs till i lagstiftningen om beskattning av utdelning av överskott från ett andelslag. I Finland finns det för tillfället inga andelslag vars aktier eller andelar är handelsobjekt på en reglerad marknad, men i lagen om andelslag finns möjligheten att börslista ett andelslags andelar eller aktier. Med det begrepp börsandelslag som lagen om andelslag omfattar avses andelslag vars andelar eller aktier är föremål för handel på en sådan reglerad marknad som avses i lagen om handel med finansiella instrument (748/2012).

I beskattningen ska begreppet offentligt noterat andelslag motsvara begreppet offentligt noterat bolag i 33 a § i inkomstskattelagen. I detta fall gäller det offentligt noterade andelslag vars aktier eller andelar är objekt för offentlig handel enligt 1 kap. 3 § i värdepappersmarknadslagen (746/2012) på Helsingfors Börs huvudlista eller First North-lista eller på motsvarande marknader i Finland eller utomlands. Begreppet offentligt noterat andelslag är bredare än begreppet börsandelslag som avses i 5 kap. 2 § i lagen om andelslag på motsvarande sätt som begreppet offentligt

noterat bolag i beskattningen är bredare än begreppet börsbolag enligt 5 kap. 2 § 1 mom. i aktiebolagslagen. Ett andelslag är offentligt noterat om dess andelar eller aktier eller en del av andelarna eller aktierna är offentligt noterade. Det överskott som fås från ett andelslag anses ha fåtts från ett offentligt noterat andelslag då andelen eller aktien i andelslaget är offentligt noterad då beslutet om utdelning av överskottet fattas.

I propositionen föreslås det att om utdelningen av överskott från ett offentligt noterat andelslag föreskrivs på motsvarande sätt som om utdelning av dividend från ett offentligt noterat bolag. Av överskottet från ett offentligt noterat andelslag är 85 procent kapitalinkomst för en fysisk person. En delägare och medlem i ett offentligt noterat andelslag anses i beskattningen ha motsvarande ställning som placerare som en delägare i ett offentligt noterat bolag. Då är bestämmelserna om vinstutdelningen från offentligt noterade samfund ur placerarens perspektiv placeringsformsneutrala.

Överskott från annat än offentligt noterat andelslag

Ett överskott som har fåtts från ett annat än ett offentligt noterat andelslag och som ingår i en fysisk persons personliga inkomstkälla är enligt propositionen fortfarande som regel kapitalinkomst. Det nuvarande skattefria överskottet på 1 500 euro avlägsnas och i stället föreskrivs det att överskott är delvis beskattningsbar inkomst i en delägars beskattning. I propositionen föreslås det att 25 procent av det överskott som fås från ett annat än ett offentligt noterat andelslag är skattepliktig kapitalinkomst och 75 procent skattefri inkomst upp till ett årligt belopp på 2 500 euro. För överskott som överskrider denna eurogräns är 85 procent skattepliktig kapitalinkomst och 15 procent skattefri inkomst. Genom ändring av den nuvarande skattefria andelen på 1 500 euro till en lindrigt beskattad andel på 2 500 euro i beskattningen av utdelning av överskott från andelslag görs en ändring på samma nivå som i dividendbeskattningen, där det skattefria dividendintervallet har blivit allt smalare och avlägsnats.

Fördelning av överskott på förvärvsinkomst och kapitalinkomst

I propositionen föreslås det att en bestämmelse läggs till i lagstiftningen om beskattning av utdelning av överskott från andelslag enligt vilken överskottet under vissa förutsättningar fördelas på en förvärvsinkomststandel och en kapitalinkomststandel. Beskattningen av utdelningen av överskott närmar sig på detta sätt beskattningen av dividend utbetald från ett annat än ett offentligt noterat bolag. Målet med en skattemodell där vinstutdelningen från andelslag närmar sig dividendbeskattningen är att täcka situationer där andelslagets verksamhet huvudsakligen består av affärsverksamhet av aktiebolagstyp som riktar sig till externa kunder. Den faktiska avsikten med verksamheten i ett sådant andelslag är att producera vinst. En sådan verksamhetsmodell är inte allmän i de nuvarande andelslagen. Målet med den föreslagna regleringen är dessutom att förhindra ombildning av förvärvsinkomster till kapitalinkomster.

På grund av de uppenbara tolkningsproblemen i anknytning till ändamålet för andelslagets verksamhet föreslås det att förutsättningarna för tillämpning av bestämmelsen blir schablonmässiga. Bestämmelsen gäller endast andra än offentligt noterade andelslag, som vid utgången av räkenskapsperioden som föregår beslutet om utdelning av överskottet har färre än 500 medlemmar som har betalat sin insats. Med begränsningen gällande antalet medlemmar strävas efter att förhindra att andelslagsformen utnyttjas för skatteplanering. Utöver kraven på medlemsantalet förutsätter tillämpning av bestämmelsen att det under skatteåret erhållna överskottet överskrider ett belopp som motsvarar en årlig avkastning på 8 procent på det sammanlagda teckningspriset vid utgången av räkenskapsperioden som föregår beslutet om utbetalning av överskott för samtliga andelar och aktier i andelslaget som den skattskyldige innehar. Ett belopp som motsvarar en avkastning på högst 8 procent beskattas sålunda som kapitalinkomst på samma grund som ett överskott som fås från ett andelslag som har mer än 500 medlemmar.

Enligt propositionen är överskottet förvärvsinkomst i den utsträckning som det överskrider det belopp som motsvarar en årlig avkastning på 8 procent på det sammanlagda teckningspriset för samtliga andelar och aktier i andelslaget som den skattskyldige innehar. Det förutsätts också att teckningspriset för andelarna och aktierna har inte returnerats till den skattskyldige. Av det överskott som anses vara förvärvsinkomst är 75 procent skattepliktig och 25 procent skattefri inkomst.

Om förutsättningar för tillämpningen av bestämmelsen föreskrivs så att bestämmelsen inte gäller små andelslag som delar ut en liten avkastning under 8 procent och andelslag med en större medlemsbas.

I de sistnämnda situationerna är det inte motiverat att fördela beskattningen på förvärvs- och kapitalinkomster eftersom en typisk andelslagsmedlem inte har företagarrisk anknuten till medlemskapet eller medlemmens andel i dessa fall. Som grund för fastställande av kapitalinkomststandelen används det belopp som har betalats som teckningspris på andelslagets andelar och aktier. Med beaktande av de rättigheter som en andel i andelslaget ger motsvarar teckningspriset vanligen medlemmens rätt till andelslagets tillgångar under andelslagets verksamhet. Lagstiftningen avviker från motsvarande grund för fastställande av dividendbeskattningen, som är bolagets nettoförmögenhet, eftersom medlemskapet i ett andelslag vanligen avviker från ägandet av aktier i ett aktiebolag i fråga om rättigheterna samt möjligheten att överföra andelen och överlåtelsepriset.

I beskattningen behandlas utdelningen av överskott från s.k. producentandelslag som innehas av närings- och jordbruksidkare som inkomst av näringsverksamhet och inkomst av jordbruksverksamhet. På företagsinkomst tillämpas inte den ovan beskrivna fördelningen på förvärvsinkomst och kapitalinkomst utan de bestämmelser som finns i näringskattelagen och i inkomstkattelagen för gårdsbruk som beskrivs nedan. Överskott som ingår i företagsinkomst ska fördelas i förvärvsinkomst och kapitalinkomst som nu förtiden. Dessa bestämmelser ska inte förändras.

Samtidigt tilläggs i bestämmelserna i sjukförsäkringslagen om grunden för sjukförsäkringens sjukvårdspremie bestämmelsen om förvärvsinkomstandelen av överskott från ett andelslag. Då är förvärvsinkomstandelen av överskott från ett andelslag i motsvarande ställning som förvärvsinkomstandelen av dividend från ett aktiebolag när grunden för sjukvårdspremien fastställs.

Överskott som ingår i en fysisk persons företagsinkomst

I det nuvarande systemet är ett överskott som ingår i en fysisk persons näringsverksamhet och gårdsbruk till 70 procent skattepliktig företagsinkomst till den del som överskrider 1 500 euro. Det överskott som tillhör näringsverksamheten och gårdsbruket fördelas som en del av en fysisk persons företagsinkomst på en del som beskattas som förvärvsinkomst och en annan som beskattas som kapitalinkomst utgående från den nettoförmögenhet som tillhör näringsverksamheten eller gårdsbruket.

I propositionen föreslås det att den struktur som i dag tillämpas på beskattning av överskott som tillhör näringsverksamheten eller gårdsbruket bevaras. Den ovan föreslagna bestämmelsen enligt vilken 25 procent av det överskott som fås av ett annat än ett offentligt noterat andelslag är skattepliktig inkomst upp till 2 500 euro ska enligt nuvarande struktur även tillämpas i beskattningen av överskott som tillhör näringsverksamheten eller gårdsbruket. Det föreslås att den beskattningsbara inkomstandelen då överskottet överskrider 2 500 euro höjs till 75 procent. Detta motsvarar det procenttal som tillämpas på dividend i näringsverksamhet eller gårdsbruk. Till följd av lättnaderna upp till 2 500 euro är beskattningen av vinstutdelningen från ett andelslag som ingår i företagsinkomsten dock liksom i dag förmånligare än beskattningen av dividend från ett aktiebolag.

I propositionen föreslås också att en bestämmelse om beskattning av överskott från ett offentligt noterat andelslag läggs till i bestämmelserna om beskattning av överskott i näringsverksamhet eller gårdsbruk. Av överskott från ett offentligt noterat andelslag är 85 procent skattepliktig inkomst, vilket mot-

svarar beskattningen av dividend från ett offentligt noterat bolag som ingår i inkomstkällan från övrig verksamhet.

Överskott till samfund

Enligt förslaget behandlas överskott från ett andelslag i beskattningen av samfund som dividend från ett aktiebolag och dubbelbeskattning mellan samfunden avlägsnas under samma förutsättningar som för dividend från ett aktiebolag. Överskott från ett andelslag är då i regel skattefria. I stället för det tioprocentiga innehav i aktiekapitalet som tillämpas i dividendbeskattningen räknas ägarandelen ut på grund av det inbetalda andelskapitalet.

Utbetalning av andelslagets medel från en fond som hänförs till det fria egna kapitalet

I propositionen föreslås det att den utbetalning av medel från en fond som hänförs till det fria egna kapitalet som avses i lagen om andelslag beskattas huvudsakligen som överskott med undantag av vissa särskilt stadgade situationer. Regleringen motsvarar regleringen i beskattning av utbetalning av medel från ett aktiebolags fond som hänförs till det fria egna kapitalet. Genom reformen av lagen om andelslag blev det möjligt att utbetala medel från ett andelslags fond som hänför sig till det fria egna kapitalet i och med att överkursfonden enligt den gamla lagen om andelslag ersattes med en fond som hänförs till det fria egna kapitalet.

Bestämmelserna om en fond som hänför sig till det fria egna kapitalet i lagen om andelslag motsvarar bestämmelserna i aktiebolagslagen. Även i bestämmelserna om utdelning av medel i lagen om andelslag har en sänkning av en fond som hänför sig till det fria egna kapitalet som metod jämförts med vinstutdelning, dvs. utdelning av överskott.

Det är motiverat att beskatta utdelning av överskott och utbetalning från övriga fonder som hänförs till det fria egna kapitalet på ett enhetligt sätt som överskott. En avvikande hantering av posterna under det fria egna ka-

pitalet i beskattningen ger möjlighet att styra den skattemässiga behandlingen genom att ordna så att utdelningen av medel sker från vissa poster. Differentiering av posterna under fritt eget kapital för beskattningen leder till ett mångtydigt och administrativt svårt system. Om det i en fond som hänförs till det fria egna kapitalet i olika skeden under årens lopp har gjorts ett stort antal olika transaktioner av olika orsak och till olika belopp är det mångtydigt och omöjligt att utreda vad som bör anses vara ursprunget för de tillgångar som upptagits i fonden.

Bestämmelserna om utdelning av överskott tillämpas på de utbetalningarna av medel i fråga bland annat gällande skattskyldighet, grunder för fastställande av skatt och förskottsinnehållning. Anskaffningsutgiften för andelar eller aktier avdras inte från den utdelning av medel från en fond som hänförs till det fria egna kapitalet som beskattas såsom överskott.

Beskattning av utbetalning av medel såsom överlåtelse i vissa situationer

Beskattning av utbetalning av medel från en fond som hänförs till det fria egna kapitalet såsom överskott är huvudregeln, som kompletteras av möjligheten att i vissa situationer behandla utbetalningen av medel som överlåtelse. Det är endast motiverat att behandla utbetalningen av medel som överlåtelse i det fall då den av personen i andelslaget gjorda kapitalplaceringen returneras till samma person. Utbetalningen av medel kan beskattas som överlåtelse, om de betalningar som har upptagits i en fond som hänförs till det fria egna kapitalet delas ut ur teckningspriserna till medlemmarna eller andra ägare av andelar eller aktier som har gjort inbetalningarna. Detsamma gäller övriga placeringar i eget kapital som har upptagits i en fond som hänförs till det fria egna kapitalet. En förutsättning är en tillförlitlig utredning över att utbetalningen bildas av kapitalplaceringar gjorda i fonden, vilket betyder att det är fråga om en återbetalning av placeringen till den person som har gjort placeringen.

Utbetalningen av medel kan endast behandlas som överlåtelse upp till beloppet för placeringen. Beskattning som överlåtelse be-

gränsas till situationer där utbetalningen av medel görs innan det har förflutit tio år från tidpunkten för placeringen. Ytterligare ska återbäring av insats från en fond som hänförs till det fria egna kapitalet behandlas som en överlåtelse, då återbäringen betalas i samband med upphörande av medlemskapet i andelslaget. Utbetalningen av medel anses ske vid tidpunkten för betalning av medlen. Det faktum att kapitalplaceringen är onödig för andelslagets del bör framgå och kunna avgöras senast inom den nämnda tidsfristen. Tidsfristen är motiverad även av administrativa skäl.

Avdrag av anskaffningsutgiften vid utbetalning av medel som beskattas såsom överlåtelse

Då utbetalning av medel från en fond som hänförs till det fria egna kapitalet beskattas såsom överlåtelse, avdras anskaffningsutgiften för andelarna eller aktierna ur det belopp som erhållits. Av administrativa orsaker och för förutsägbarhetens skull bör det belopp som avdras följa ett enkelt schema. I propositionen föreslås det att ur den utbetalning av medel som beskattas såsom överlåtelse som avdragbar anskaffningsutgift i beskattningen avdras det belopp som motsvarar det belopp som behandlas som utbetalning av medel genom överlåtelse. Det avdragbara beloppet är dock högst den oavdragna anskaffningsutgiften för andelarna eller aktierna. Den avdragbara anskaffningsutgiften för andelar och aktier minskar med samma belopp.

Hantering av utdelning av förskott från andelslag i förskottsuppbördet

Enligt inkomstskattelagen ska förskottsinnehållning göras på skattepliktiga inkomster såvida inkomsten inte är skattefri, omfattas av förskottsuppbörd eller är befriad från förskottsinnehållning enligt förordningen om förskottsuppbörd (1124/1996) eller Skatteförvaltningens beslut om befrielse från skyldighet att verkställa förskottsinnehållning (1331/2013). Den som betalar prestationen ska i allmänhet anmäla inkomsterna på årsanmälan till Skatteförvaltningen även om in-

komsten är befriad från förskotts innehållning.

I 1 § 4 punkten i beslutet om befrielse från skyldighet att verkställa förskotts innehållning verkställs förskotts innehållning inte på ränta på andelskapital, placeringsandelar och tilläggsandelar som andelslag betalar, vinstandel i och ränta på grundfondsandelar och placeringar i tillskotts fonder som inhemska sparbanker betalar samt ränta på garantikapital som ömsesidiga försäkringsbolag och försäkringsföreningar betalar. Ett samfund som betalar sådana prestationer ska dock enligt 15 § 1 mom. i lagen om beskattningsförfarande och Skatteförvaltningens beslut om en allmän skyldighet att lämna uppgifter (1103/2013) lämna en årsanmälan om dessa prestationer. En separat årsanmälan med specifikationer och sammandragsuppgifter ska ges enligt betalningsår för varje vinstutdelningsbeslut. Årsanmälan innehåller uppgift om prestationsmottagarens namn och FO-nummer eller personbeteckning, utbetalt belopp och eventuell förskotts innehållning.

I propositionen föreslås det att en utbetalning av överskott från ett andelslag som regel är skattepliktig inkomst. Detta leder till att dessa prestationer avviker från nuläget är underkastade förskotts innehållning, då prestationsmottagaren är en fysisk person eller ett dödsbo. En betydande del av de vinster som andelslaget betalar till fysiska personer och dödsbon ska dock med stöd i 1 kap. 14 § i förordningen om förskottsuppbörd falla utanför förskotts innehållningen. Enligt den i frågavarande bestämmelsen verkställs förskotts innehållning inte på kapitalinkomst om det belopp som betalas är högst 20 euro. Den vinstutdelning som fysiska personer och dödsbon har fått från andelslagen har som regel stannat under 20 euro.

Överskottsåterbäringens avdragbarhet vid beskattning av andelslaget

Enligt 18 § 1 punkten i näringskattelagen är överskottsåterbäring som andelslag utdelar på grund av inköp, försäljningar eller andra med dem jämförliga prestationer anslagens avdragbar utgift i dess helhet. Bestämmelsen har gällt med samma ordalydelse sedan 1967 då näringskattelagen stiftades. På den tiden

var även dividendutdelningen för aktiebolag och räntan på andelskapitalet i andelslag delvis avdragbara i beskattningen.

I beskattningen är ett andelslag liksom ett aktiebolag en självständig skattskyldig. Beskattningen av ett andelslag avviker från beskattningen av ett aktiebolag så att ett andelslag med stöd i den ovan nämnda bestämmelsen kan avdra hela vinsten eller en del av den vid uträkningen av den skattepliktiga inkomsten. Avdragbarheten gäller vinst som uppstått både i medlemshandeln och i handeln med utomstående. I beskattningspraxis har bestämmelsen ansetts tillåta fördelning av en del av den vinst som har ackumulerats även för andra än medlemmarnas inköp, försäljningar eller därmed jämförbara prestationer till medlemmarna som en avdragbar utgift i andelslagets beskattning. På detta sätt överförs andelslagets vinst som inkomst till medlemmen och beskattningen av den avgörs utgående från de bestämmelser som gäller beskattning av medlemmen.

Bestämmelsen om avdragbarhet för överskottsåterbäringen grundar sig på den andelslagsmodell och det överskotts begrepp som gällde enligt lagen om andelslag från 1954 vid beredningen av näringskattelagen. Målet med omarbetningarna av lagen om andelslag har varit att uppdatera andelslagets verksamhetsförutsättningar enligt de krav som ställs på modern företagsverksamhet. Genom omarbetningarna närmade sig andelslagets verksamhetsförutsättningar aktiebolaget.

I det fall då andelslaget utövar företagsverksamhet på samma sätt som övriga företagsformer ställer den omfattande avdragbarheten för andelslagets vinstutdelning och överföring av inkomsten till medlemmens inkomst utan att andelslaget behöver betala samfundsskatt de olika företagsformerna i en icke-neutral ställning. Lagstiftningen skapar dessutom förutsättningar i synnerhet för skadlig, internationell skatteplanering. Vid bedömning av helheten lämpar sig möjligheten att avdra vinstutdelningen ur näringsverksamhetens resultat dåligt i det nuvarande skattesystemet.

Internationell aspekt på överskottsåterbäring

Det centrala för beskattning av internationell affärsverksamhet är att det resultat från näringsverksamheten som uppstår i Finland kan beskattas i Finland. Detta är även förenligt med den regionala princip som tillämpas inom internationell beskattning. Ur de finländska beskattningsmyndigheternas perspektiv är det problematiskt med att det överskott som andelslaget delar ut är avdragbart och den i rättspraxis härledda möjlighet att avvika från prissättning till marknadsvillkor. Andelslaget som bolagsform förorsakar ett intresse ur skatteplaneringsperspektiv.

Enligt bestämmelserna i den nuvarande näringskattelagen betalar ett andelslag inte samfundsskatt på sin vinst i Finland till den del som andelslaget betalar ut avdragbart överskott till sina medlemmar. Då andelslagsmedlemmen till exempel är en inhemsk näringsidkare kommer den obeskattade vinsten i andelslaget till följd av att överskottet har avdragits eller alternativt prissättning som avviker från prissättning till marknadsvillkor att beaktas i beskattningen hos medlemmen. Om medlemmen exempelvis är ett utländskt samfund beskattas andelslagets inkomst i motsvarande situation i allmänhet inte i Finland på varken andelslagsnivå eller medlemsnivå.

En överskottsåterbäring som en utländsk medlem får från ett finländskt andelslag är vid tillämpning av skatteavtal i allmänhet s.k. övrig inkomst, som enligt OECD:s modellskatteavtal beskattas i det land där den för andelslaget utländska medlemmen har sin hemvist. Om överskottsåterbäringen undantagsvis vid tillämpning av skatteavtalet anses vara dividend kan det överskott som ett utländskt samfund som är medlem i andelslaget beskattas i Finland, om medlemmen inte äger en andel av andelslaget som har definierats i skatteavtalet, vilket i många avtal har satts vid 10 procent av kapitalet. I så fall kan dock innehållas högst 15 procent skatt. I en situation med skatteavtal kan som huvudregeln inte heller beskattas en överskottsåterbäring som anses vara dividend i Finland om det utländska bolag som är medlem äger en större andel än detta.

I bestämmelserna i den nuvarande näringskattelagen har exempelvis antalet medlemmar som hör till bestämmelsens tillämpningsområde eller det avdragbara överskottsbeloppet inte fastställts. Till exempel ett andelslag vars enda medlem är utländsk kan dela ut hela resultatet av näringsverksamheten till denna medlem utan att andelslagets inkomst eller det överskott som medlemmen överhuvudtaget får beskattas i Finland. Ett sådant andelslag kan även till exempel utgöra en del av en multinationell koncerns struktur.

Det går i allmänhet endast att begränsa användningen av ett andelslag vid internationell skatteplanering, om motsvarande begränsningar tillämpas även på rent inhemska situationer. Detta beror på att det förbud mot diskriminering som har omfattats inom EU-rätten kräver att situationen då andelslaget är i utländsk ägo i allmänhet inte får vara mindre förmånlig än för ett inhemskt andelslag.

Begränsning av avdragbarheten för överskottsåterbäring

För att begränsa den snedvridande effekten i den nuvarande lagstiftningen och överföringen av inkomsterna föreslås det att avdragbarheten för andelslags överskottsåterbäring begränsas i större utsträckning än i dag. I lagstiftningen om avdragbarheten för överskottsåterbäring ska EU:s statsstödsreglering och kommissionens anvisning gällande detta, som beskrivs i kap. 1.3 ovanför, beaktas.

Bestämmelsen om överskottets avdragbarhet har en särskild betydelse i s.k. traditionella producentandelslags verksamhet. Avsikten med propositionen är att avdragbarheten också efter den föreslagna begränsningen gäller sådana andelslag och det överskott som uppstår i dessa andelslags handel med medlemmarna. Som förutsättning för att överskottsåterbäringen ska vara avdragbar gäller likom i nuvarande lagstiftning att andelslaget kan avdra det till medlemmarna betalda överskottet, om överskottsfordelningen mellan medlemmarna har fastställts utgående från de av andelslagets tjänster som medlemmarna använder.

Begränsningar av andelslaget, den verksamhet det utövar samt medlemmarna

Med beaktande av EU:s statsstödsreglering godkänns överskottsåterbäringens avdragbarhet endast för sådana andelslag som med sina verksamhetsprinciper avviker från andelslag och övriga samfund som verkar enligt principer som eftersträvar vinst. I beskattning av kommersiella andelslag efterföljs de normala allmänna principerna i beskattning av samfund som inte utgör statsstöd.

I verksamheten hos de i föreslagna bestämmelserna avsedda andelslag accentueras andelslagets medlemmars gemensamma fördel, som anknyter fast till den näringsverksamhet eller det gårdsbruk som medlemmarna utövar. Till följd av dessa verksamhetsprinciper är andelslagens vinst i allmänhet mindre än i kapitalbolag. Medlemmarnas förhållande till andelslaget grundar sig på ett kundförhållande till andelslaget, användning av dess tjänster eller leverans av varor eller tjänster till andelslaget. Medlemmarna har bestämmande inflytande i andelslagen och verksamheten grundar sig inte på placerarnas fördel.

I fortsättningen ska överskottsåterbäringens avdragbarhet endast gälla andelslag, vars verksamhet bildas av stöd till medlemmarnas näringsverksamhet eller gårdsbruk. Verksamhet av ett sådant andelslag är inte bara kommersiell utan grundar sig på uppfyllande av medlemmarnas individuella behov inom näringsverksamhet och gårdsbruk. Meningen med denna begränsning är i sin del säkerställa att bestämmelsen uppfyller krav av statsstödföreskrifter refererade i punkt 1.3, enligt vilka andelslagets relation till medlemmarna är inte bara kommersiell utan personlig och individuell, då författningen faller ut av stadstödsbestämmelsernas syfte. Då baserar andelslagets verksamhet inte på de företagsekonomiska utgångspunkter i verksamheten som andelslaget självständigt driver och som är separat från medlemmarnas verksamhet. I ett sådant andelslag styr medlemmarna verksamheten och i verksamheten uppfylls medlemmarnas mål.

Det är fråga om stöd till medlemmarnas hushållning, näringsverksamhet eller gårdsbruk då andelslaget säljer och marknadsför

produkter som dess medlemmar som utövar gårdsbruk producerar eller köper in produkter, som medlemmarna behöver i sin näringsverksamhet, av externa instanser. Det är inte nödvändigt att andelslaget arrangerar dessa funktioner, som stöder medlemmarnas näringsverksamhet eller gårdsbruk, helt själv, utan det kan använda sitt dotterbolag som hjälp i produktionen av dessa tjänster. Ändamålet med ett andelslag kan även vara att producera el eller vatten för sina medlemmars bruk. I så fall har andelslaget ingen från sina medlemmar separat verksamhet eller så är den övriga verksamheten, som inte gagnar medlemmarna, relativt liten i förhållande till helheten. Om de övriga förutsättningarna uppfylls är jordbruksidkares producentandelslag ett typiskt exempel på ett andelslag som omfattas av tillämpningsområdet.

En förutsättning till avdragbarhet av överskottsåterbäring är dessutom att medlemskapet i andelslaget är öppet. Med ett andelslag där medlemskapet är öppet avses ett andelslag vars medlemsantal, antalet andelar och andelskapitalets belopp inte har slagits fast på förhand, utan andelslaget har möjlighet att fortlöpande ta emot nya medlemmar.

Med beaktande av EU:s bestämmelser om statsstöd förutsätts det dessutom att den överskottsåterbäring som andelslaget avdrar i sin beskattning är skattepliktig inkomst i den mottagande medlemmens beskattning. Detta förverkligas alltid i inhemska situationer då den medlem som får återbäringen är en sådan närings- eller gårdsbruksidkare eller en sammanslutning eller ett samfund som avses i bestämmelsen. För klarhetens skull införs ytterligare bestämmelser om att överskottsåterbäringen är skattepliktig inkomst i näringskattelagen och inkomstkattelagen för gårdsbruk. Överskottsåterbäring kan dock också betalas till en utländsk aktör som de ovan nämnda bestämmelserna om beskattningsbar inkomst inte gäller om den utländska aktören inte har skattemässigt fast driftsställe in Finland. Därför föreslås det att för en enhetlig beskattning i inhemska och utländska situationer förutsätts det i bestämmelsen om avdragbarhet av överskottsåterbäring att överskottsåterbäringen är skattepliktig inkomst i mottagarens beskattning. Dess-

utom föreslås det att skatt på denna inkomst är minst 10 procent.

Återbäringen av överskott som betalas till någon annan än en näringsidkare eller jordbruksidkare är inte avdragbar utgift i andelslaget. I inkomstkattelagen föreskrivs skilt om skattefriheten av överskottsåterbäring som anknyter till levnadsutgifter av en s.k. medlem i en konsumentandelslag så som beskrivs nedanför.

Begränsningar av antalet medlemmar

Andelslaget är av tradition en verksamhetsform som i praktiken är en förlängning av den verksamhet som medlemmarna utövar och underkastad denna. Bestämmelsen om överskottsåterbäringens avdragbarhet anknyter nära till detta tankesätt och avspeglar avsikten att beskatta den verksamhet som medlemmen utövar som en helhet. Genom överskottsåterbäringens avdragbarhet ska andelslagets resultat beskattas som en del av resultatet från den verksamhet som medlemmen utövar.

I samfundslagstiftningen har genom reformen av lagen om andelslag för sin del avstått från det traditionella andelslagstänkandet. Enligt lagen om andelslag kan ändamålet för ett andelslag vara ett annat än stöd till medlemmarnas hushållning eller näringsverksamhet, exempelvis utövande av verksamhet som eftersträvar vinst. Lagen om andelslag innehåller inte heller längre någon bestämmelse om att det krävs minst tre personer för att grunda ett andelslag. Enligt lagen om andelslag behövs det numera endast en person för att grunda ett andelslag.

Bestämmelsen om obegränsad överskottsåterbäring har i sin nuvarande ordalydelse i och med ändringen i lagen om andelslag inte längre motsvarande samband som tidigare till det andelslag som har definierats i samfundslagstiftningen. Därför föreslås det att överskottsåterbäringens avdragbarhet i sin nuvarande form även begränsas med bestämmelser om antalet medlemmar i andelslaget.

Enligt förslaget gäller överskottsåterbäringens avdragbarhet endast andelslag, där en medlems del av andelskapital och röstvärde är högst 10 procent tillsammans med med-

lemmar i närstående kretsar och i intressegemenskap som avses i 31 § 2 mom. i lagen om beskattningsförvarande. Enligt 31 § är parterna i en transaktion i intressegemenskap med varandra, om den ena parten utövar bestämmande inflytande över den andra parten eller om en tredje part ensam eller tillsammans med närstående kretsar utövar bestämmande inflytande över bägge parter i transaktionen. Bestämmande inflytande finns då den ena parten direkt eller indirekt äger mer än hälften av kapitalet i den andra parten eller har mer än hälften av det röstetal som den andra partens samtliga aktier eller andelar medför. Bestämmande inflytande uppstår också om rätten att utse fler än hälften av medlemmarna i den andra partens styrelse eller därmed jämförbart organ eller i ett organ med sådana rättigheter. Bestämmande inflytande kan också finnas då den ena parten ha en ledning som är gemensam med den andra parten eller den ena parten utövar ett faktiskt bestämmande inflytande. Förutsättningarna bör uppfyllas i slutet av det år för vilket det återburna överskottet gäller. Även det överskott som återbärs till medlemmar i bolagsform omfattas av avdragbarheten.

Överskottsåterbäring är vinstutdelning från andelslaget, liksom avkastning på placerat kapital. Avkastning på placerat kapital som ett samfund får från ett andelslag är skattefri inkomst, vilket betyder att överskottsåterbäringen dock inte har likadan betydelse i beskattningen av samfundsmedlemmarna som till exempel i beskattningen av näringsidkare eller gårdsbruksidkare.

Den föreslagna begränsningen av antalet medlemmar beräknas även förhindra strävandena att utnyttja andelslaget som ett verktyg i skatteplaneringen.

Begränsning av avdragbarheten till andelen av medlemshandeln

För tillfället är avdragbarheten för ett andelslags överskottsåterbäring mycket omfattande, då avdragbarheten även sträcker sig till andelslagets andel av handel med främmande personer. Vid internationell jämförelse är det inte allmänt att det är möjligt att dela ut den vinst som uppstår vid handel med främmande personer skattefritt till medlem-

marna i andelslaget. Det är ändamålsenligt att begränsa överskottsåterbäringens avdragbarhet till den del av andelslagets överskott som grundar sig på den s.k. medlemshandeln för att utövande av affärsverksamhet ska vara neutral oberoende av företagsform. Snedvidning av konkurrensen kan också förhindras genom att helt avlägsna avdragbarheten, vilket dock inte är ändamålsenligt med tanke på verksamheten i s.k. traditionella producentandelslag.

Med medlemshandel avses en situation där andelslaget antingen säljer nyttigheter eller tjänster till sina medlemmar (upphandlingsandelslag), eller säljer nyttigheter eller tjänster (producentandelslag) som det köpt av sina medlemmar till andra än medlemmarna. Med handel med främmande personer avses situationer där andelslaget köper nyttigheter eller tjänster av andra än sina medlemmar och säljer dem till andra än sina medlemmar.

I dag är det återburna överskottet till medlemmarna avdragbart i andelslagets beskattning om det har fördelats på medlemmarna i det förhållande som de har utnyttjat andelslagets tjänster. Därför bör andelslagen nuförtiden kunna utreda den volym handel som de har utövat med medlemmarna. I den föreslagna lagstiftningen begränsas avdragbarheten ytterligare så att i fortsättningen endast den andel av överskottet som har uppstått i medlemshandeln är avdragbar. Detta förutsätter att andelslagets nettovinst specificeras å ena sidan för medlemshandelns del och å andra sidan för den del som har uppstått i handeln med främmande personer.

Överskottsåterbäring som medlemmens skattepliktiga inkomst

Det föreslås att beskattningen för den i andelslagets beskattning avdragbara överskottsåterbäringen bevaras huvudsakligen oförändrade såsom medlemmens inkomst. Ett överskott utdelat på detta sätt är i sin helhet skattepliktig inkomst såsom inkomst anknuten till näringsverksamhet och gårdsbruk. Överskottsåterbäring som inte är avdragbar till andelslag och som anknuten till en fysisk persons näringsverksamhet eller gårdsbruk ska delvis vara skattepliktig inkomst av när-

ingsverksamhet och gårdsbruk på samma grund som övrigt överskott som andelslag delar ut. Överskottsåterbäring som inte är avdragbar till andelslag och som delas ut till en samfundsmedlem ska vara skattefri med motsvarande förutsättningar som övrigt överskott som delas ut till en samfundsmedlem.

Om överskottsåterbäringen är anknuten till levnadsutgifterna för en medlem i ett s.k. konsumentandelslag, är överskottet skattefri inkomst för en fysisk person. En uttrycklig bestämmelse om detta införs i inkomstskattelagen. Överskottsåterbäring som ingår i en fysisk persons kapitalinkomst ska vara medlemmens beskattningsbar kapitalinkomst på samma grund som övrigt överskott. På motsvarande sätt kan en överskottsåterbäring från en andelslag med färre än 500 medlemmar vara medlemmens delvis beskattningsbar förvärvsinkomst. En sådan återbäring, som betalas till någon annan än en näringsidkare eller jordbruksidkare, är dock inte en avdragbar utgift i andelslaget såsom beskrivits ovanför.

Minskning av konsumentens levnadsutgifter till följd av medlemskap i ett upphandlingsandelslag

Avsikten med vissa andelslag är att till exempel erbjuda förmånliga el-, hushållsvatten- och bredbandstjänster för sina medlemmar, som huvudsakligen är konsumenter. Dyliga andelslag kan verka enligt den s.k. självkostnadsprincipen, dvs. att de prissätter sina tjänster så att andelslagets intäkter täcker dess kostnader och inget överskott uppstår.

Den förmån som uppstår som en minskning av levnadsutgifterna då en upphandling görs till ett lägre värde än verkligt värde anknyter inte till konsumentens inkomstförvärvande verksamhet. Därför föreslås en uttrycklig bestämmelse i inkomstskattelagen om en fysisk persons förmån, utgående från medlemskap i andelslag, i form av minskning av levnadskostnaderna då denna uppstår av inköp till priset som underskrider gängse priset men inte underskrider de kostnader som har uppstått till andelslag för produktion av nyttigheter eller tjänster.

Beskattning av begränsat skattskyldig

Begränsat skattskyldiga fysiska personer som bor utomlands och utländska samfund enligt 9 § i inkomstskattelagen betalar skatt på sin inkomst till Finland om inkomsten har förvärvats i Finland. Numera inkluderar 10 § 6 punkten i inkomstskattelagen, som gäller inkomster erhållna i Finland, ränta på andelskapital. Bestämmelsen ändras så att den motsvarar 33 e §, där begreppet ränta på andelskapital ersätts med begreppet överskott. Härmed täcker bestämmelsen alla sätt för utdelning av överskott från andelslaget samt i den föreslagna 33 f § avsedda utdelningen av medel erhållna från en fond som hänförs till andelslagets fria egna kapital.

Det föreslås att motsvarande ändringar som har beskrivits ovanför gällande ändringar i beskattningen av överskott från andelslag även införs i källskattelagen. I källskattelagen ändras 3 § 2 mom. så att bestämmelsen i stället för ränta på andelskapital hänvisar till överskottet. Ändringen betyder att det som gäller för överskott i källskattelagen gäller utbetalning av medel från en fond som hänförs till det fria egna kapitalet då utbetalning av medel inte betraktas som överlåtelse. Motsvarande ändring föreslås till 3 § 5 mom. i källskattelagen.

Ett förslag om att lägga till utdelning av medel från en fond som hänförs till det fria egna kapitalet i 3 § 2 mom. i källskattelagen föreslås på motsvarande sätt som i 33 f § i inkomstskattelagen och 6 d §. i näringskattelagen. Ändringen betyder att för medel erhållna från en fond som hänförs till det fria egna kapitalet gäller vad som stadgas om överskott i källskattelagen, i det fall då utdelningen av medel inte anses vara överlåtelse. Motsvarande tillägg föreslås till 3 § 5 mom. i källskattelagen.

4 Propositionens konsekvenser

4.1 Ekonomiska konsekvenser

Inkomstskatteprocenten för andelslag och övriga juridiska personer i bolagsform sänktes från 26 procent till 24,5 procent från och med början av 2012 och till 20 procent från och med början av 2014. Till följd av den

sänkta samfundsskattesatsen gjordes motsvarande ändringar i dividendbeskattningen. Dessa har tillämpats från början av 2012 och 2014. I beskattningen av en andelslagsmedlem tillämpas 2014 dock fortfarande samma bestämmelser som innan samfundsskattesatsen sänktes. De föreslagna ändringarna i beskattningen av en andelslagsmedlem ska träda i kraft i början av 2015. De föreslagna ändringarna i beskattningen av en andelslagsmedlem anknyter direkt till sänkningen av samfundsskattesatsen i början av 2014. Därför är den ändamålsenliga jämförelsepunkten vid bedömning av de ekonomiska konsekvenserna av förslaget beskattningens nivå utan sänkning av samfundsskattesatsen.

Förslagen påverkar inte väsentligt inkomstutdelningen.

Konsekvenser för den offentliga ekonomin

I det följande redogörs det för hur den ändrade beskattningen av samfund och utdelning påverkar intäkterna av samfundsskatten och skatten på förvärvs- och kapitalinkomster. Staten, kommunerna och församlingarna får intäkten av samfundsskatt, medan staten, kommunerna, församlingarna och Folkpensionsanstalten får intäkterna av skatt på förvärvsinkomst. Intäkten av skatten på kapitalinkomst går till staten.

Regeringen har lagt fast att de ändringar i beskattningen som påverkar intäkterna av samfundsskatten kommer att kompenseras fullt ut för de andra skattetagarna av statens andel. Följaktligen kommer effekterna att påverka statens samfundsskatteandel till fullt belopp. Kommunerna och församlingarna kompenseras genom att deras andel av samfundsskatteintäkten enligt lagen om skatteredovisning (532/1998) ändras. Kompensationen görs så att andelen till kommuner och församlingar höjs, när skatteintäkten minskar på grund av regeländringar, och genom att andelen sänks, när skatteintäkten ökar av ändringen.

Begränsning av avdragbarheten för överskottsåterbäring

Åren 2010—2012 har andelslagen i sin beskattning avdragit cirka 23—25 miljoner

euro årligen i överskottsåterbäring. Trenden för de årliga avdragsbeloppen i euro har varit stigande. År 2015 uppskattas överskottsåterbäringarna vara cirka 25 miljoner euro. Det är i det närmaste endast de konsumentandelslag som har avdragit överskottsåterbäringar som inte längre kan avdra överskottsåterbäringen i sin beskattning, då de föreslagna bestämmelserna om överskottsåterbäringens avdragbarhet trätt i kraft. Avkastningen på samfundsskatten uppskattas öka knappt 5 miljoner euro år 2015 till följd av de föreslagna bestämmelserna.

Ändringar i beskattningen av överskott erhållet från ett andelslag

De färskaste tillgängliga uppgifterna om räntor på andelskapital härstammar från 2012. År 2012 betalade andelslagen ränta på andelskapitalet för sammanlagt cirka 230 miljoner euro. Mer än hälften, cirka 134 miljoner euro, har betalats till juridiska personer i samfundsform. Räntor som ingår i fysiska personers näringsverksamhet och gårdsbruk har betalats cirka en miljon euro. De räntor som ingår i fysiska personers kapitalinkomster har uppgått till cirka 86 miljoner euro. Jordbruksidkarnas räntor i anknytning till gårdsbruk har uppgått till cirka 8 miljoner euro. De totala räntorna som andelslagen betalar på andelskapitalet 2015 beräknas ligga på nivån för 2012 eller något högre.

Det är cirka 1,8 miljoner fysiska personer som har fått räntor på andelskapitalet och vars ränta beskattas som kapitalinkomst. Av dem har cirka 1,7 miljoner personer fått under 100 euro i ränta. Antalet personer som har fått 100—1 500 euro i ränta uppgår till cirka 100 000 och antalet personer som har fått över 1 500 euro i ränta är färre än 8 000. Därmed har de erhållna räntorna på andelskapitalet för färre än 8 000 personer varit skattepliktig inkomst i någon utsträckning och de räntor på andelskapitalet som de övriga, inemot 1,8 miljoner individerna, har fått har varit helt skattefria. Till följd av de föreslagna bestämmelserna blir majoriteten av de räntor på andelskapital som utbetalas till fysiska personer med 25 procent skattepliktig kapitalinkomst. Till denna del uppskattas

skatteintäkterna öka med cirka 7—8 miljoner euro årligen.

Det finns cirka 13 000 fysiska personer som har fått ränta på andelskapital och som utövar näringsverksamhet eller gårdsbruk. Av dem har över 90 procent fått under 1 500 euro i ränta. Enligt gällande bestämmelser är under 1 500 euro ränta på andelskapitalet skattefri näringsinkomst eller gårdsbruksinkomst för sin mottagare. Till följd av de föreslagna bestämmelserna är majoriteten av de räntor på andelskapital som utbetalas till närings- och gårdsbruksidkare med 25 procent beskattningsbar inkomst i näringsverksamheten eller gårdsbruket. Till denna del uppskattas skatteintäkterna år 2015 öka med mindre än en miljon euro.

Sammandrag av hur förslagen påverkar beskattningsutfallet

De föreslagna ändringarna i beskattningen av ett andelslag och dess medlemmar uppskattas öka skatteintäkterna år 2015 med sammanlagt cirka 10 miljoner euro. Till följd av sänkningen av samfundsskatteprocenten är minskningen i de samfundsskatteintäkter som motsvarar räntor på andelskapital betalda av andelslag årligen cirka 17—18 miljoner euro. Om den sänkta samfundsskatteprocenten beaktas såsom en sänkande faktor beräknas beskattningsutfallet år 2015 sjunka med 7—8 miljoner euro.

Konsekvenser för den skattskyldige

Begränsning av avdragbarheten för överskottsåterbäring

Vilket andelslag som helst har nuförtiden kunnat avdra den överskottsåterbäring som det delat ut till sina medlemmar i beskattningen, om återbäringen har gjorts utgående från medlemmarnas inköp eller försäljningar. Trots att denna möjlighet har funnits är det få andelslag som har delat ut överskottsåterbäring. Metoden har främst bara använts av vissa konsumentandelslag.

De föreslagna bestämmelserna begränsar användningsområdet för överskottsåterbäring. I fortsättningen är överskottsåterbäringen avdragbar för andelslaget endast om åter-

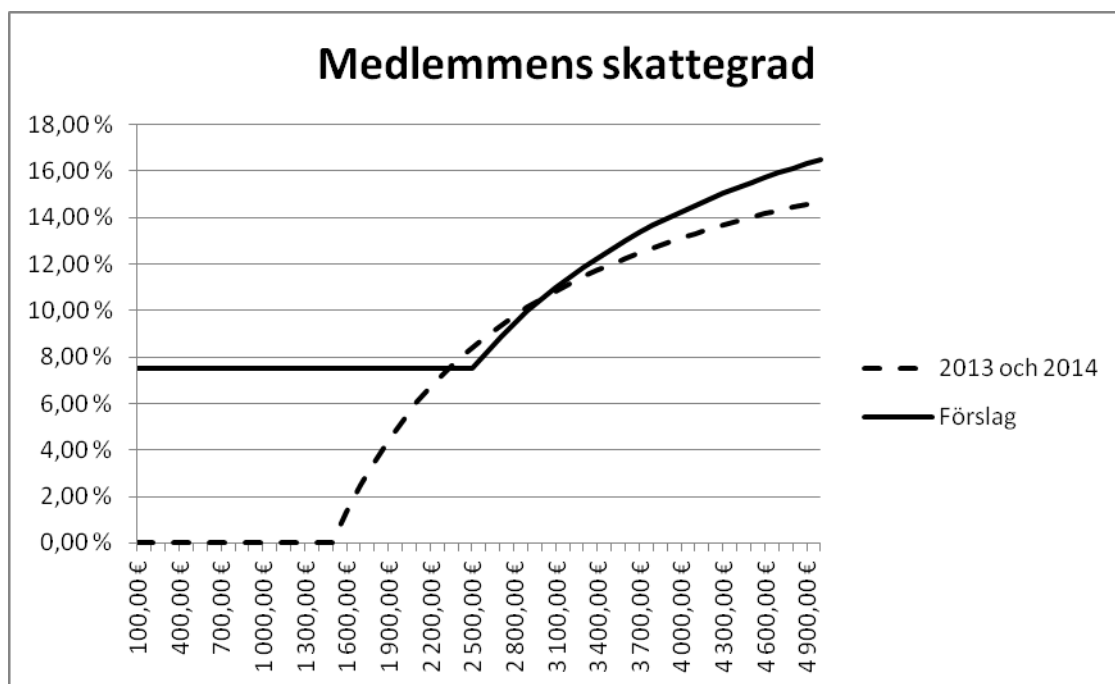
bäringen betalas till en medlem, vars medlemskap i andelslaget anknyter till medlemmens näringsverksamhet eller gårdsbruk. Därför kan de konsumentandelslag som nu förtiden delar ut överskottsåterbäringar inte längre avdra dem i sin beskattning. De föreslagna bestämmelserna har betydelse speciellt för verksamheten i vissa enstaka andelslag. Det är dock möjligt att andelslagen klarar av att lindra effekterna av begränsningarna till exempel genom utveckling av prissättningsmodellerna i handeln med medlemmarna.

Överskott som ingår i en fysisk persons personliga inkomstkälla

I praktiken gäller de föreslagna ändringarna i beskattningen av överskottet i mottagarens beskattning så gott som samtliga medlemmar i andelslagen. Undantagen gäller främst vissa andelslag som utövar ömsesidig upphandlingsverksamhet, som inte delar ut överskott till sina medlemmar. Till dessa andelslag hör exempelvis vissa el-, vatten- och bredbandsandelslag.

Enligt de gällande bestämmelserna får över 99,5 procent av alla räntemottagarna sådana räntor som klassas såsom sådana fysiska personers skattefria räntor som ingår i kapitalinkomsterna. Enligt förslaget är 25 procent av en sådan överskottsåterbäring skattepliktig kapitalinkomst upp till 2 500 euro och till den del återbäringen överskrider detta är 85 procent skattepliktig kapitalinkomst.

I den föreslagna modellen är överskottets skattegrad granskad för medlemmens beskattning högst 7,5 procentenheter högre än vid gällande bestämmelser. Enligt de nuvarande bestämmelserna är skattesatsen noll och enligt förslaget 7,5 procent då beloppet av det erhållna överskottet är 0—1 500 euro. Därmed betalas till exempel inte alls skatt för ett överskott på 100 euro enligt gällande bestämmelser, men enligt de föreslagna bestämmelserna betalar man 7,50 euro i skatt, om eventuella avdrag som görs från inkomsten inte beaktas. Då överskottsbeloppet är större än 1 500 euro stiger skattesatsen enligt de föreslagna bestämmelserna alltid mindre än 7,5 procentenheter. Då överskottet är cirka 2 500 euro är beskattningen inom ett litet intervall cirka en procentenhet lindrigare än i nuläget. För till exempel ett överskott på 2 500 euro betalas enligt gällande bestämmelser 210 euro i skatt och enligt de föreslagna bestämmelserna 187,50 euro i skatt. Skattesatsen är något högre än i nuläget från ett överskottsbelopp på 3 000 euro och uppåt. Skattesatsen för ett överskott på 5 000 euro är exempelvis cirka 2 procentenheter större och skattesatsen för ett överskott på 100 000 euro är cirka 5 procentenheter större än enligt nuvarande bestämmelser. I figur 1 beskrivs skattesatsen för en andelslagsmedlem på olika nivåer av överskott år 2013 och 2014 samt i den föreslagna modellen.

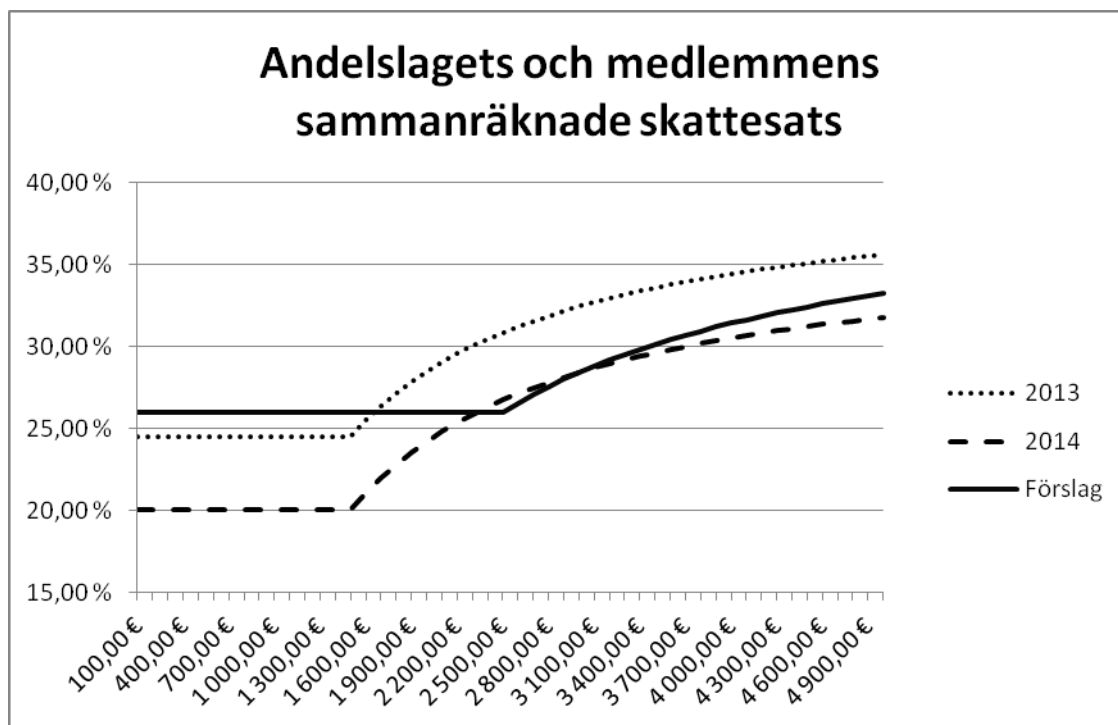

Figur 1

De föreslagna ändringarna i beskattningen av överskottet anknyter direkt till den sänkning av samfundsskatteprocenten som trädde i kraft i början av 2014, vilket betyder att det även är motiverat att granska den totala skattebelastningen för överskottet. I denna granskning beaktas både den samfundsskatt som andelslaget betalar på vinsten och den skatt som medlemmen betalar på överskottet.

Enligt förslaget är den totala skattesatsen för överskottet som högst cirka 6 procent (1,5 procentenheter) högre än 2013, då samfundsskatteprocenten var 24,5. Enligt försla-

get kommer överskottet att belastas med en total beskattning på 26 procent i stället för tidigare 24,5 procent då överskottet finns i intervallet 0—1 500 euro. Då överskottet är större än 1 700 euro är överskottets totala skattebelastning enligt de föreslagna bestämmelserna lägre än 2013. Enligt förslaget är totala skattebelastningen som mest cirka 16 procent (cirka 5 procentenheter) lägre än 2013, då överskottsbeloppet är 2 500 euro. I figur 2 beskrivs överskottets totala skattebelastning på olika överskottsnivåer 2013 och 2014 samt i den föreslagna modellen.

Figur 2

Överskott som ingår i en fysisk persons företagsinkomst

De föreslagna ändringarna i beskattningen av överskott som ingår i inkomstkällan från en fysisk persons näringsverksamhet eller gårdsbruk hänförs till exempel till medlemmar i s.k. producentandelslag. Enligt gällande bestämmelser är överskott som ingår i näringsverksamhetens eller gårdsbrukets inkomstkälla skattefri inkomst till 1 500 euro och för den överskridande delen till 70 procent skattepliktig inkomst i näringsverksamhet eller gårdsbruk.

Enligt förslaget är överskott som ingår i näringsverksamhetens eller gårdsbrukets inkomstkälla till 2 500 euro och för den överskridande delen till 75 procent skattepliktig inkomst i näringsverksamhet eller gårdsbruk. Den skatt som ska betalas på överskottet i en fysisk persons näringsin-

komstkälla eller jordbruksinkomstkälla påverkas dock också av de övriga inkomsterna i näringsverksamheten eller gårdsbruket, nettoförmögenheten i anknytning till verksamheten och den fysiska persons som utövar verksamheten övriga förvärvs- och kapitalinkomster. Dividend som ingår i näringsverksamhetens eller gårdsbrukets inkomstkälla är alltid till 75 procent skattepliktig inkomst i näringsverksamheten eller gårdsbruket. Därmed ska det överskott som näringsidkaren eller yrkesutövaren får till följd av de föreslagna ändringarna fortfarande omfattas av en lättare beskattning än dividend.

Till följd av de föreslagna ändringarna utgör en mindre andel av överskottet än tidigare skattepliktig inkomst i näringsverksamheten, dvs. att beskattningen lindras, då det erhållna överskottet är 2 400—4 000 euro. För överskott som underskrider 2 400 euro eller överskrider 4 000 euro utgör en större andel än tidigare skattepliktig inkomst. Till denna del stramas alltså beskattningen åt. Som hel-

het är effekterna av förslaget moderata på nivå för beskattningen av överskott som näringsidkare eller gårdsbruksidkare får.

Konsekvenser för andelslagens administrativa skyldigheter

I dagsläget delar andelslagen årligen ut cirka 1,8 miljoner i överskott till fysiska personer och dödsbon. Av dessa inkomsttagare får cirka 1,5 miljoner under 20 euro i överskott årligen. Därför uppskattas det i propositionen föreslagna avlägsnandet av skattefriheten för ett andelslags överskottsåterbäring inte i betydande grad öka de administrativa förfarandena i anknytning till andelslagens skyldighet att göra förskotts innehållning.

Det är möjligt att med anknytning till de i propositionen föreslagna bestämmelserna om överskottsåterbäring avskiljandet av överskottet från handeln med medlemmarna från överskottet i den s.k. handeln med främmande i vissa andelslag förorsakar behov att utveckla datasystemen och de övriga systemen. Den föreslagna lagstiftningen ökar dock inte väsentligt den nuvarande utredningsskyldigheten i situationer med avdrag av överskottsåterbäring.

4.2 Konsekvenser för myndigheterna

De föreslagna ändringarna påverkar Skatteförvaltningens verksamhet och ökar Skatteförvaltningens utgifter speciellt då ändringarna genomförs. De föreslagna ändringarna orsakar ändringar i Skatteförvaltningens datasystem beträffande deklaration, förskottsåterbäring, verkställande av beskattning och beräkning av beskattning. Förändringen ökar den allmänna komplexiteten i systemet och därigenom också underhållskostnader av datasystemet. Det förutsätts också ändringar i blanketter och kundhandledning.

5 Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts vid finansministeriet.

Utlåtanden om propositionsutkastet har lämnats av Centralförbundet för lant- och skogsbruksproducenter MTK, Centralhandelskammaren, Centrallaget för Handelsla-

gen i Finland SOK, Finansbranschens Centralförbund, Finlands näringsliv rf, Finnetförbundet rf, Företagarna i Finland, jord- och skogsbruksministeriet, LSO Andelslag, Maidonjalostajien ja meijeritukkukauppioiden liitto ry, Metsä Group, OP-Pohjola-gruppen, Osuustoiminnan Kehittäjäät – Coop Finland ry, Skattebetalarnas Centralförbund rf, Skatteförvaltningen, Sparbanksförbundet, Sällskapet Pellervo, Tuko Logistics Andelslag, JD Pauli K Mattila, professor Esko Linnakangas, professor Matti Myrsky, professor Reijo Knuutinen, professor Veikko Vahtera, professor Seppo Penttilä och professor Seppo Villa.

I propositionen har beaktats ställningstaganden framställda på remiss. Från förutsättningarna beträffande bestämmelsen om överskottsåterbäring som är avdragbar i andelslagets beskattning har uteslutits fordran på att två tredjedelar av medlemmarna i andelslaget ska vara fysiska personer. Samtidigt har förutsättningen för tillämpning av bestämmelsen beträffande antalet medlemmar förändrats. Den tidigare föreslagna fordran på 15 medlemmar har avståtts. I stället förutsätts det att en medlems del av andelskapital och röstvärde är högst 10 procent tillsammans med medlemmar i närstående kretsar och i intressegemenskap som avses i 31 § 2 mom. i lagen om beskattningsförvarande. Till förutsättning av överskottsåterbäringens avdragbarhet har också tillagts att överskottsåterbäringen är beskattningsbar i mottagarens beskattning.

Förslaget om beskattning av utbetalning av medel från en fond som hänför sig till det fria egna kapitalet har förändrats så att utbetalning av medel kan beskattas som överlåtelse också då det är fråga om återbäring av insats i samband med upphörande av medlemskapet i andelslaget.

På grund av utlåtandena har också ordalydelsen i propositionen preciserats.

6 Samband med andra propositioner

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2015 och avses bli behandlad i samband med den.

DETALJMOTIVERING

1 Lagförslag

1.1 Inkomstskattelagen

10 §. *Inkomst som förvärvats i Finland.* I 1 mom. 6 punkten ersätts termen ränta på andelskapital med termen överskott. Med överskott avses allt överskott som fås från andelslag på motsvarande sätt som i bestämmelserna i 33 e §.

33 d §. *Andra bestämmelser om dividendinkomst.* Bestämmelsen i 2 mom. upphävs eftersom motsvarande bestämmelse inkluderas i 33 e §.

I 4 mom. tilläggs sådan utbetalning av medel som ett samfund fått från en fond som hänförs till det fria egna kapitalet och som beskattas enligt inkomstskattelagen och anses vara dividend. Liksom för dividend beskattas en dylik utdelning av medel i beskattningen av ett aktiebolag, ett andelslag, en sparbank och ett ömsesidigt försäkringsbolag enligt bestämmelserna om dividend i näringskattelagen. I beskattningen av övriga samfund är utdelning av medel som anses vara dividend i sin helhet skattepliktig inkomst. Med tillägget görs ett förtydligande av bestämmelserna om beskattningen av utbetalning av medel från en fond som hänförs till det fria egna kapitalet.

I lagen tilläggs framför 33 e § en ny mellanrubrik Överskott och annan utdelning av medel från ett andelslag.

33 e §. *Överskott från ett andelslag.* I den nya 33 e § föreskrivs om beskattning av överskott från andelslag. Enligt 1 mom. med överskott från andelslag avses den utdelning av överskott som avses i 16 kap. 1 § 1 punkten i lagen om andelslag.

Enligt 2 mom. är 85 procent av det överskott som fås från ett offentligt noterat andelslag kapitalinkomst och 15 procent skattefri inkomst. Definitionen av ett offentligt noterat andelslag motsvarar definitionen av ett offentligt noterat bolag i 33 a §.

I 3 och 4 mom. föreskrivs om beskattningen av överskott som fås från andra än offentligt noterade andelslag. I 3 mom. finns huvudregeln i bestämmelserna, enligt vilken 25 procent av ett sådant överskott är kapital-

inkomst och 75 procent skattefri inkomst upp till 2 500 euro. De överskott som den skattskyldige får från olika andelslag summeras vid granskningen av om gränsen 2 500 euro uppnås. I den utsträckning som överskottet överskrider 2 500 euro är 85 procent av överskottet kapitalinkomst och 15 procent skattefri inkomst. Såsom enligt nuvarande bestämmelser hänför sig beloppet 2 500 euro primärt till den skattskyldiges personliga inkomst och därefter till gårdsbruksinkomsten och inkomsten av näringsverksamheten, i denna ordning.

I 4 mom. finns ett undantag till huvudregeln i 3 mom. Undantagsregeln tillämpas på överskott som har erhållits från ett andelslag, som vid utgången av räkenskapsperioden som föregår beslutet om utdelning av överskottet har färre än 500 medlemmar, som har betalat sin insats. Vid granskningen av om denna förutsättning uppfylls beaktas endast de medlemmar som helt har betalat sin insats. Enligt bestämmelsen är 75 procent av överskottet från andelslaget förvärvsinkomst och 25 procent skattefri inkomst om överskottet från andelslaget överskrider ett belopp, som motsvarar en beräknad årlig avkastning på 8 procent på det belopp som vid utgången av räkenskapsperioden som föregår beslutet om utdelning av överskottet har tagits upp på andelslags eget kapital för de samtliga andelar eller aktier som inkomstmottagaren innehar. Den i 3 mom. avsedda gränsen 2 500 euro är inte lämplig då undantagsregeln tillämpas till den del som överskottet är förvärvsinkomst enligt 4 mom. Om överskott från ett andelslag med färre än 500 medlemmar inte överskrider ett belopp som motsvarar en årlig avkastning på 8 procent på det sammanlagda teckningspriset, är överskottet kapitalinkomst på samma grunder som i 3 mom.

I 5 mom. bestäms om enligt inkomstskattelagen beskattat överskott som samfund erhåller. På beskattningen av aktiebolag, andelslag, sparbank och ömsesidigt försäkringsbolag tillämpas bestämmelserna i näringskattelagen. Överskott som annat samfund erhåller är i sin helhet skattepliktig inkomst. Motsvarande bestämmelser finns i dag i 33 d § 2 och 4 mom.

Enligt 6 mom. tillämpas bestämmelserna om överskott dessutom på vinstandel och ränta betald för en inhemsk sparbanks grundfundsandel och tilläggsfondsplacering samt på ränta på garantikapital, som ett ömsesidigt försäkringsbolag och en försäkringsförening betalat.

I 7 mom. hänvisas till bestämmelserna i inkomstskattelagen. Enligt momentet tillämpas vissa bestämmelser om dividendinkomst på motsvarande sätt på överskott.

Överskott som ett samfund får inkluderas vid uträkning av en näringsammanslutnings inkomst från näringsverksamheten och gårdsbruksinkomst enligt 16 § 3 mom. helt i denna inkomst och från de andelar som fördelats för beskattning som delägarnas inkomst avdras den skattefria andelen av överskottet. Dessutom beaktas i enlighet med 16 § 4 mom. inte det överskott som samfundet har fått vid uträkning av en näringsammanslutnings övriga inkomster. Överskottet delas upp för beskattning som delägarnas inkomst enligt de andelar som de har i samfundets inkomst.

I 22 § 1 mom. definieras ett allmännyttigt samfund. Till följd av den föreslagna hänvisningen till paragrafen jämställs överskottet med dividend i den definition av allmännyttigt samfund som avses i punkt 3 i momentet.

Oberoende av att inkomsten delvis är skattefria är de utgifter som hänförs sig till utgifterna för förvärv av överskott avdragbara på samma sätt som för dividendinkomster enligt 31 § 4 mom.

På överskott tillämpas på motsvarande sätt vad som gäller dividend och dividendersättning i 31 § 5 mom. och 33 d § 2 mom.

Överskottet är sådan skattepliktig kapitalinkomst som avses i 32 § till den del det finns särskilda bestämmelser om detta.

På överskott tillämpas på motsvarande sätt vad som gäller för dividend och sådan dividend där grunden utgör en arbetsinsats i enlighet med 33 b § 3 mom.

Sådan förtäckt dividend som avses i 29 § i lagen om beskattningsförfarande och som erhållits från ett andelslag är skattepliktig inkomst i enlighet med 33 d § 1 mom.

På överskott tillämpas bestämmelserna i 34 a § 6 mom. om dividendinkomster som

influtit av medel sparade enligt långsiktiga sparavtal.

Från kapitalinkomster kan enligt 58 § 1 mom. räntorna på skulder för förvärvande av inkomst dras av även då skulden hänförs sig till förvärv av överskott.

Av företagsinkomst som ska fördelas och av den inkomstandel som tillkommer en delägare i en sammanslutning enligt 62 § utgör också andelen av överskott förvärvsinkomst så som föreskrivs i de i paragrafen nämnda bestämmelserna i inkomstskattelagen.

33 f §. Utdelning av medel från en fond som hänförs till det fria egna kapitalet i ett andelslag. I den nya 33 f § föreskrivs om tillämpning av bestämmelserna om beskattning av överskott från ett andelslag även på utdelning av medel från ett andelslag. Med utdelning av medel avses utbetalning av medel från en fond som hänförs till det fria egna kapitalet enligt 16 kap. 1 § 1 punkten i lagen om andelslag. Bestämmelserna motsvarar de bestämmelser som tillämpas på utdelning av medel i dividendbeskattningen.

På utdelning av medel från ett offentligt noterat andelslag tillämpas alltid bestämmelserna om överskott utom undantag i 3 mom. Huvudregeln är även beskattning av medel också från andra än offentligt noterade andelslag som överskott. Utdelning av medel från ett annat än offentligt noterat andelslag kan dock i beskattningen behandlas som överlåtelse, om förutsättningarna i 45 a § uppfylls. Utdelningen av medel behandlas som överlåtelse i den utsträckning som en kapitalplacering som den skattskyldige gjort i bolaget återbetalas till denne och en tillförlitlig utredning görs om att de medel som har utbetalats är dylika kapitalplaceringar. Det är främst teckningspriser betalda på andelar samt övriga placeringar i eget kapital som kommer i fråga. En ytterligare förutsättning är enligt 45 a § att det har gått högst 10 år från kapitalplaceringen till det att medlen delas ut.

I 3 mom. föreskrivs om undantag i behandlingen av utdelning av medel som överskott och som överlåtelse som avses i 2 mom. Undantaget gäller både utdelning av medel från andelslag som är offentligt noterade och andelslag som inte är offentligt noterade. Återbäring av insats i form av utbetalning av me-

del från en fond som hänförs till det fria egna kapitalet behandlas som överlåtelse i beskattningen då återbäringen betalas i samband med upphörande av medlemskapet i ett andelslag. Återbäringen av insats behandlas som överlåtelse till den del som det återbetalda beloppet motsvarar insatsen som betalats.

Överlåtelsevinstens belopp i samband med utdelningen av medel räknas ut på motsvarande sätt som för utdelning av medel i ett aktiebolag enligt bestämmelserna i 46 a §.

I 4 mom. föreskrivs om utbetalning av medel från en fond som hänförs till det fria egna kapitalet, som tolkas såsom överskott i ett samfunds beskattning. Liksom för överskott följer en dylik utdelning av medel i beskattningen av aktiebolag, andelslag, sparbank och ömsesidigt försäkringsbolag bestämmelserna om överskott i näringskattelagen. I övriga samfunds beskattning är utdelning av medel som anses vara överskott i sin helhet skattepliktig inkomst.

33 g §. *Överskott som har erhållits från ett utländskt andelslag.* I den nya 33 g § föreskrivs det att överskott som har erhållits från ett utländskt andelslag är med vissa förutsättningar beskattad som överskott från ett inländskt andelslag. Enligt paragrafen tillämpas 33 e och 33 g § på överskott från andelslag som avses i moderdotterbolagsdirektivet. Dessutom ska bestämmelserna tillämpas på överskott från andra utländska andelslag om andelslaget är ett annat andelslag i en ETA-stat än ett bolag eller ett andelslag som avses i moderdotterbolagsdirektivet eller i en hemviststat som Finland har ett avtal med för undvikande av dubbelbeskattning som tillämpas på överskott från andelslag. Tillämpning av bestämmelserna på ett dylikt överskott förutsätter att andelslaget som utdelar överskott betalar minst 10 procent skatt på resultatet från vilket överskott utdelas. Förutsättningen uppfylls inte om andelslaget som utdelar överskott inte är en självständig skattskyldig eller är ett skattefritt andelslag eller på grund av lagstiftningen i sin skatterättsliga hemviststat gällande beskattning har möjlighet att välja skattefrihet. Minimibeloppet av skatten betraktas vid granskningen av den nominella skattesatsen som tillämpas i be-

skattningen av andelslaget som delar ut överskott.

För samfund i ETA-stater förutsätts dessutom att den skatterättsliga hemviststat av ett andelslag som delar ut överskott är en ETA-stat. Förutsättningen uppfylls inte om den skatterättsliga hemviststat är en annan stat än den som avses i avtalet med för undvikande av dubbelbeskattning mellan en ETA-stat och en utomstående stat.

Överskott från andra andelslag än från andelslag som uppfyller de ovan nämnda förutsättningarna utgör skattepliktig förvärvsinkomst i sin helhet.

53 §. *Vissa skattefria kapitalinkomster.* I bestämmelsen tilläggs en ny 9 och 10 punkt som innehåller bestämmelser om skattefriheten i anknytning till en förmån som en fysisk person får från ett andelslag för sina levnadsutgifter. Till levnadsutgifter räknas bl.a. utgifter för skötsel av hemmet och övriga levnadsutgifter som avses i 31 § 4 mom.

I 9 punkten föreskrivs att den förmån, som konsumenten har fått på grund av sitt medlemskap som inköp från andelslaget under marknadspris är skattefri inkomst. Maximibeloppet av en sådan skattefri förmån är skillnaden mellan nyttighetens eller tjänstens marknadspris och de kostnader som har uppstått till andelslaget för produktion av dem. Tillämpning av bestämmelsen förutsätter att förmånen uppstår genom den fysiska personens minskade levnadsutgifter.

I 10 punkten finns bestämmelser om att överskottsåterbäring från konsumenternas s.k. konsumentandelslag är skattefri inkomst. Med överskottsåterbäring avses överskott som andelslaget har delat ut i förhållande till användning av andelslagets tjänster. Tillämpning av bestämmelsen förutsätter att överskottet uppstått genom inköp som anknyter till inkomsttagarens levnadsutgifter.

1.2 Lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet

6 a §. Bestämmelsen i 5 mom. upphävs, eftersom motsvarande bestämmelser inkluderas i 6 d §.

Från 6 mom. avlägsnas hänvisningen till det upphävda 5 mom. Likaså avlägsnas hänvisningen till de prestationer som avses i

33 d § 2 mom. i inkomstskattelagen eftersom motsvarande bestämmelser inkluderas i 6 d §.

6 d §. I den nya 6 d § föreskrivs om beskattning av överskott från ett andelslag. Enligt 1 mom. med överskott från ett andelslag avses utdelning av överskott enligt 16 kap. 1 § 1 punkten i lagen om andelslag, med undantag av överskottsåterbäring.

Av det överskott som en fysisk person eller ett dödsbo erhåller från ett offentligt noterat andelslag utgör enligt 2 mom. 85 procent skattepliktig inkomst och 15 procent skattefri inkomst. Definitionen om offentligt noterat andelslag motsvarar definitionen om offentligt noterat bolag som avses i 33 a §.

Av det överskott från andelslag som inte är offentligt noterat utgör enligt 3 mom. 25 procent skattepliktig inkomst och 75 procent skattefri inkomst upp till 2 500 euro. Bestämmelsen tillämpas dock endast till den del som det sammanlagda överskottet som hör till andra inkomstkällor inte överskrider 2 500 euro. Enligt det föreslagna 33 e § 2 mom. i inkomstskattelagen hänförs den lägre beskattningen av överskottet upp till 2 500 euro i första hand till den skattskyldiges personliga inkomst och därefter till gårdsbruksinkomsten och i sista hand till inkomsten av näringsverksamheten. Till den del som överskottsbeloppen överskrider 2 500 euro, är 75 procent skattepliktig inkomst och 25 procent skattefri inkomst.

Enligt 4 mom. tillämpas på överskott som samfund får vad som gäller för dividend i 6 a §. Vid beskattningen av överskottet avviks dock från bestämmelserna om gräns för ägarandelen i 6 a § 3 mom. Vid beskattningen av överskottet uträknas ägarandelen både på grund av andelslagets andelskapital och aktiekapital.

I 5 mom. föreskrivs att sådan för andelslaget avdragbar överskottsåterbäring som avses i 18 § 4 mom. och som fås från andelslaget är i sin helhet alltid skattepliktig inkomst i inkomstkällan av näringsverksamhet.

Enligt 6 mom. tillämpas bestämmelserna om beskattning av överskott också på sådan utdelning av medel enligt 16 kap. 1 § 1 mom. i lagen om andelslag från en fond som hänförs till det fria egna kapitalet. Bestämmelserna motsvarar bestämmelserna om utdel-

ning av medel som tillämpas i dividendbeskattningen. Huvudregeln är beskattning av utdelningen av medel som överskott. Avvikande från huvudregeln kan en sådan utdelning av medel under de förutsättningar som finns i 6 c § dock behandlas som överlåtelse i beskattningen. Utdelning av medel kan behandlas som överlåtelse också då det gäller återbäring av insats i samband med upphörande av medlemskapet i ett andelslag. Återbäringen av insats behandlas som överlåtelse i den utsträckning som det återbetalda beloppet motsvarar insatsen som betalats.

Enligt 7 mom. tillämpas bestämmelserna om överskott även på vinstandel och ränta betald för en inhemsk sparbanks stamfundsandel och tilläggsfundsplacering samt på ränta på garantikapital, som ett ömsesidigt försäkringsbolag och en försäkringsförening betalat.

18 §. Från 1 mom. 1 punkten avlägsnas bestämmelsen om avdragbar överskottsåterbäring som andelslag delar ut till sina medlemmar på grund av deras inköp och försäljning, eftersom bestämmelserna om att avdra överskottsåterbäring inkluderas i det nya 4 mom. som tilläggs i paragrafen.

Det nya 4 mom. innehåller bestämmelser om villkoren för när överskottsåterbäring som andelslaget delar ut till sina medlemmar är avdragbar. Bestämmelsen gäller endast andra än offentligt noterade andelslag. Dessa kan i sin beskattning avdra den överskottsåterbäring som de har delat ut till sina medlemmar i den utsträckning de i momentet bestämda förutsättningarna uppfylls. Överskottsåterbäringen är avdragbar endast i den utsträckning som den delas ut till en medlem i andelslaget som utövar näringsverksamhet eller gårdsbruk. En sådan medlem i andelslaget kan vara en fysisk person, ett samfund eller en sammanslutning.

Enligt 1 punkten gäller bestämmelsen endast andelslag som betraktas som öppna andelslag. Med ett öppet andelslag avses andelslag, som har en rörlig och obegränsad mängd medlemmar. Dessutom förutsätts att andelslagets verksamhet består av ekonomisk verksamhet som stöder medlemmarnas näring eller gårdsbruk och att medlemmarna utnyttjar de tjänster som andelslaget erbjuder. Andelslagets verksamhet bör grunda sig på

medlemmarnas behov av närings- eller gårdsbruksverksamhet. Förutsättningen uppfylls om huvuddelen av medlemmarna aktivt deltar i ledningen av andelslagets verksamhet och om i andelslagets verksamhet förverkligas medlemmarnas behov och ekonomiska fördel. Andelslaget kan även ordna de tjänster som erbjuds medlemmarna genom sitt dotterbolag. Bestämmelsen avser ett traditionellt andelslag, vars centrala verksamhet består av stöd till den närings- eller gårdsbruksverksamhet som medlemmarna utövar.

I 2 punkten förutsätts det liksom i dag att överskottet återbärs till samtliga medlemmar i förhållande till deras inköp eller försäljning.

Enligt 3 punkten förutsätter tillämpning av bestämmelsen ytterligare att medlemmarna har bestämmanderätt i andelslaget. Förutsättningen uppfylls, om medlemmarna har röstmajoriteten vid andelslagets möte.

Enligt 4 punkten kan andelslaget endast avdra en sådan överskottsåterbäring som har uppstått genom handel med medlemmarna under räkenskapsperioden.

Enligt 5 punkten förutsätts det för tillämpning av bestämmelsen att en andelslagsmedlems del av andelskapital och röstvärde kan vara endast 10 procent tillsammans med medlemmar i närstående kretsar och i intressegemenskap som avses i 31 § 2 mom. i lagen om beskattningsförvarande. Medlemmar kan vara fysiska personer och juridiska personer.

Enligt 6 punkten förutsätter tillämpning av bestämmelsen att överskottsåterbäringen är beskattningsbar inkomst till mottagaren. Dessutom förutsätts det att skatteprocenten är minst 10. Minimibeloppet av skatten betraktas vanligtvis vid granskningen av den nominella skattesatsen som tillämpas i beskattningen av den skattskyldige. Förutsättningen uppfylls inte om ett samfund som betalas överskott inte är en självständig skattskyldig eller är ett skattefritt samfund eller på grund av lagstiftningen i sin hemviststat gällande beskattning har möjlighet att välja skattefrihet eller betydande lägre beskattning.

1.3 Inkomstskattelagen för gårdsbruk

5 §. I 1 mom. 14 punkten föreskrivs om beskattning av överskott från ett andelslag med

undantag för överskottsåterbäring från ett andelslag, som föreskrivs i den nya 17 punkten. Med överskott avses utdelning av överskott enligt 16 kap. 1 § 1 punkten i lagen om andelslag med undantag för överskottsåterbäring.

Överskott från andelslag som inte är offentligt noterade är till 25 procent skattepliktig inkomst i gårdsbruket och 75 procent skattefri inkomst till 2 500 euro. Bestämmelsen tillämpas dock enbart i den utsträckning som överskotten i den personliga inkomsten inte överskrider 2 500 euro. Enligt det föreslagna 33 e § 3 mom. i inkomstskattelagen hänförs den lägre beskattningen av överskottet upp till 2 500 euro i första hand till den skattskyldiges personliga inkomst och därefter till gårdsbruksinkomsten och i sista hand till inkomsten av näringsverksamheten. Till den del som överskottsbeloppen överskrider 2 500 euro, är 75 procent skattepliktig inkomst och 25 procent skattefri inkomst.

Av överskott från ett offentligt noterat andelslag är 85 procent skatteårets skattepliktiga inkomst i gårdsbruket och 15 procent skattefri inkomst.

I paragrafen tilläggs en ny 16 punkt som innehåller bestämmelser om tillämpningen av beskattningen av överskott även på utbetalning av medel från en fond som hänförs till det fria egna kapitalet enligt 16 kap. 1 § 1 punkten i lagen om andelslag. Bestämmelserna motsvarar de bestämmelser om utdelning av medel som tillämpas i dividendbeskattningen. Huvudregeln är beskattning av medel som överskott. Avvikande från huvudregeln kan utdelningen av medel dock behandlas som överlåtelse i enlighet med bestämmelserna i 45 a och 46 a § i inkomstskattelagen. Utdelning av medel kan behandlas som överlåtelse också då det gäller återbäring av insats i samband med upphörande av medlemskapet i andelslaget. Återbäringen av insats behandlas som överlåtelse i den utsträckning som det återbetalda beloppet motsvarar insatsen som betalats.

I paragrafen tilläggs en ny 17 punkt som innehåller bestämmelser om att till ett andelslag avdragbar överskottsåterbäring från andelslag som avses i 18 § 4 mom. i lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet

alltid är skattepliktig inkomst i förvärvskälla inom gårdsbruk.

1.4 Lagen om beskattning av begränsat skattskyldiges inkomst

3 §. Begreppet ränta på andelskapital i 2 mom. ersätts med begreppet överskott från andelslag. En hänvisning till det överskotts-begrepp som avses i 33 e § i inkomstskattelagen och i 6 d § i lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet läggs till.

I momentet läggs till på motsvarande sätt som i de ovan föreslagna 33 f § i inkomstskattelagen och 6 d § i lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet bestämmelser om utdelning av medel som anses vara dividend eller överskott från en fond som hänförs till det fria egna kapitalet. För utbetalning av medel från en fond som hänförs till det fria egna kapitalet gäller vad som bestäms i källskattelagen om dividend eller överskott, i de fall då utdelningen av medel inte anses vara överlåtelse.

Motsvarande ändringar som finns i 3 mom. görs till 5 mom.

1.5 Sjukförsäkringslag

18 kap. **Sjukförsäkringsfonden och försäkringspremier och försäkringsavgifter**

14 §. *Grunderna för den försäkrades sjukförsäkringspremie.* I 18 kap 14 § 2 mom. 9 punkten läggs till en bestämmelse som gäller förvärvsinkomstandel av överskott från ett andelslag. Enligt bestämmelsen är förvärvsinkomstandelen av överskott från ett andelslag i motsvarande ställning som förvärvsinkomstandelen av dividend från ett aktiebolag när grunden för sjukvårdspremien fastställs.

2 Ikraftträdande

Lagarna föreslås träda i kraft i början av 2015. Lagarna om ändring av inkomstskattelagen, näringskattelagen och lagen om ändring av inkomstskattelagen för gårdsbruk tillämpas första gången vid beskattningen för 2015. Lagen om ändring av källskattelagen tillämpas på inkomst som erhålls dagen då lagen träder i kraft eller därefter.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs riksdagen följande lagförslag:

1.

Lag**om ändring av inkomstskattelagen**

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs 33 d § 2 mom. i inkomstskattelagen (1535/1992), sådant det lyder i lag 716/2004,
ändras 10 § 1 mom. 6 punkten, 33 d § 4 mom. och 53 § 1 mom. 8 punkten,
 sådana de lyder, 10 § 1 mom. 6 punkten och 33 d § 4 mom. i lag 716/2004 samt 53 §
 1 mom. 8 punkten i lag 896/2001, och
fogas till lagen en ny 33 e, 33 f och 33 g § samt framför dem en ny mellanrubrik och till
 53 §, sådan den delvis lyder i lagarna 1465/1994, 896/2001 och 716/2004, nya 9 och
 10 punkter, som följer:

10 §

Inkomst som förvärvats i Finland

Inkomst som förvärvats i Finland är bland annat:

6) dividend, överskott från andelslag och annan därmed jämförbar inkomst från ett finskt aktiebolag, andelslag eller annat samfund samt andel i finska sammanslutningars inkomst;

33 d §

Andra bestämmelser om dividendinkomst

Dividend och utbetalning av medel som ska betraktas som dividend och som har gjorts från en fond som hänförs till det fria egna kapitalet, som ett aktiebolag, ett andelslag, en sparbank och ett ömsesidigt försäkringsbolag får och som ska beskattas enligt denna lag utgör skattepliktig inkomst så som bestäms i 6 a och 6 c § i lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet. Dividend och utbetalning av medel som ska betraktas som dividend och som har gjorts från en fond som hänförs till det fria egna kapitalet som ett annat samfund får och som ska beskattas enligt denna lag utgör skattepliktig inkomst i sin helhet.

Överskott och annan utbetalning av medel från ett andelslag

33 e §

Överskott från ett andelslag

Med överskott från ett andelslag avses ränta på andelskapital och annat överskott enligt 16 kap. 1 § 1 mom. i lagen om andelslag (421/2013) som andelslaget har delat ut.

Av överskott från ett offentligt noterat andelslag utgör 85 procent skattepliktig kapitalinkomst och 15 procent skattefri inkomst. Ett andelslag är offentligt noterat då dess andel eller aktie vid tidpunkten för beslutet om utbetalning av överskott är föremål för handel såsom avses i 33 a § 2 mom.

Av överskott från andelslag som inte är offentligt noterade utgör 25 procent skattepliktig kapitalinkomst och 75 procent skattefri inkomst upp till 2 500 euro, såvida bestämmelserna i 4 mom. inget annat föranleder. Till den del beloppet av sådana överskott som den skattskyldige får överstiger 2 500 euro utgör 85 procent av överskott skattepliktig kapitalinkomst och 15 procent skattefri inkomst. Om det överskott som den skattskyldige får utgör inkomst i näringsverksamhet eller gårdsbruk, anses beloppet 2 500 euro hänföra sig till den personliga inkomsten, inkomsten av gårdsbruk och inkomsten av näringsverksamhet, i denna ordning.

Med avvikelse från 3 mom. av överskott från ett andelslag, som vid utgången av rä-

kenskapsperioden som föregår beslutet om utbetalning av överskott har under 500 medlemmar som betalat en insats, utgör 75 procent skattepliktig förvärvsinkomst och 25 procent skattefri inkomst till den del som överskottet från andelslaget överskrider ett belopp, som motsvarar en beräknad årlig avkastning på 8 procent på det belopp som vid utgången av räkenskapsperioden som föregår beslutet om utdelning av överskottet har tagits upp på andelslags eget kapital för de samtliga andelar eller aktier som inkomstmottagaren innehar.

Utdelning av överskott som ett aktiebolag, ett andelslag, en sparbank och ett ömsesidigt försäkringsbolag får och som ska beskattas enligt denna lag utgör skattepliktig inkomst enligt vad som föreskrivs i 6 d § i lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet. Utdelning av överskott som ett annat samfund får och som ska beskattas enligt denna lag utgör skattepliktig inkomst i sin helhet.

Bestämmelserna om överskott i denna lag tillämpas dessutom på vinstandel och ränta betald för en inhemsk sparbanks grundfundsandel och placering i tillskottsfond samt på ränta på garantikapital, som ömsesidiga försäkringsbolag och försäkringsföreningar betalar.

På överskott tillämpas vad som föreskrivs om dividendinkomst i 16 § 3 och 4 mom., 22 § 1 mom. 3 punkten, 31 § 4 och 5 mom., 32 §, 33 b § 3 mom., 33 d § 1 mom., 34 a § 6 mom., 58 § och 62 §.

33 f §

Utbetalning av medel från en fond som hänförs till det fria egna kapitalet i ett andelslag

Sådan utbetalning av medel från en fond som hänförs till det fria egna kapitalet i ett andelslag som avses i 16 kap. 1 § 1 punkten i lagen om andelslag ska betraktas som överskott från ett andelslag och på detta tillämpas vad som föreskrivs i 33 e §.

Utbetalning av medel från en fond som hänförs till det fria egna kapitalet i ett andelslag som inte är offentligt noterat ska under förutsättningarna i 45 a § betraktas som skattepliktig överlåtelse och uträkning av över-

låtelsevinst sker enligt bestämmelserna i 46 a §.

Med avvikelse från 1 och 2 mom. betraktas utbetalning av medel från en fond som hänförs till det fria egna kapitalet vid upphörande av medlemskapet i ett andelslag i stället för återbetalning av insats som skattepliktig överlåtelse till den del som utbetalningen motsvarar insatsen som har betalats. Uträkningen av överlåtelsevinst sker då enligt bestämmelserna i 46 a §.

Utbetalning av medel som ska betraktas som överskott och som har gjorts från en fond som hänförs till det fria egna kapitalet som ett aktiebolag, ett andelslag, en sparbank och ett ömsesidigt försäkringsbolag får och som ska beskattas enligt denna lag utgör skattepliktig inkomst enligt vad som föreskrivs i 6 d § i lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet. Utbetalning av medel som ska betraktas som överskott och som har gjorts från en fond som hänförs till det fria egna kapitalet som ett annat samfund får och som ska beskattas enligt denna lag utgör skattepliktig inkomst i sin helhet.

33 g §

Överskott från utländska andelslag

Vad som föreskrivs om överskott och utbetalning av medel i 33 e och 33 f § tillämpas på motsvarande prestation från ett utländskt andelslag, om andelslaget uppfyller de förutsättningar som avses i 33 c § 1 och 2 mom. Överskott eller utbetalning av medel från ett annat utländskt andelslag är skattepliktig inkomst i sin helhet.

53 §

Vissa skattefria kapitalinkomster

Skattepliktig inkomst är inte:

8) det sammanlagda beloppet av en fysisk persons eller ett dödsbos valutakursvinster i anslutning till annan verksamhet än förvärvsverksamhet upp till 500 euro per år,

9) en fysisk persons förmån, utgående från medlemskap i andelslag, i form av minskning av levnadskostnaderna då denna uppstår av

inköp till priset som underskrider gängse priset men inte underskrider de kostnader som har uppstått till andelslag för producering av nyttigheter eller tjänster,

10) överskottsåterbäring från ett andelslag till en fysisk person i förhållande till gjorda inköp i den utsträckning som det återburna överskottet har bildats av inköp som anknyter

till levnadskostnaderna av återbäringens mottagare.

Denna lag träder i kraft den 20 .
Lagen tillämpas första gången vid beskattningen för 2015.

2.

Lag**om ändring av lagen om beskattning av näringsverksamhet**

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs 6 a § 5 mom. i lagen om beskattning av näringsverksamhet (360/1968), sådant det lyder i lag 1238/2013,
ändras 6 a § 6 mom. och 18 § 1 mom. 1 punkten, av dem 6 a § 6 mom. sådant det lyder i lag 1238/2013, samt
fogas till lagen en ny 6 d § och till 18 §, sådan den delvis lyder i lagarna 71/1983, 932/1992, 1539/1992, 717/2004, 1077/2008 och 776/2012, ett nytt 4 mom., som följer:

6 a §

Av dividend från ett bolag som inte är offentligt noterat och som en fysisk person eller ett dödsbo erhåller utgör 75 procent skattepliktig inkomst. Av dividend som en fysisk person eller ett dödsbo erhåller från ett offentligt noterat bolag utgör 85 procent skattepliktig inkomst.

75 procent skattepliktig inkomst och 25 procent skattefri inkomst.

På överskott som samfund får tillämpas vad som föreskrivs om dividend i 6 a §, dock så att vid uträkningen av den ägarandel som avses i 6 a § 3 mom. beaktas den skattskyldiges ägarandel i andelslagets andelskapital och aktiekapital.

Sådan för andelslaget avdragbar överskottsåterbäring som avses i 18 § 4 mom. och som fås från andelslaget är i sin helhet skattepliktig inkomst.

6 d §

Med överskott från ett andelslag avses ränta på andelskapital och annat överskott enligt i 16 kap. 1 § 1 mom. i lagen om andelslag (421/2013) som andelslaget har delat ut med undantag av överskottsåterbäring, som avses i 5 mom.

Av överskott som en fysisk person eller ett dödsbo erhåller från ett offentligt noterat andelslag utgör 85 procent skattepliktig inkomst och 15 procent skattefri inkomst. Andelslaget är offentligt noterat då andelen eller aktien vid tidpunkten för beslutet om utdelning av överskott är föremål för handel såsom avses i 33 a § 2 mom.

Av överskott från andelslag som inte är offentligt noterade utgör 25 procent skattepliktig inkomst och 75 procent skattefri inkomst upp till 2 500 euro till den del dylika överskott, som hänförs till den skattskyldiges personliga kapitalinkomst eller inkomst av gårdsbruk, inte överskrider 2 500 euro. Av överskott som överskrider 2 500 euro är

På sådan utbetalning av medel från en fond som hänförs till det fria egna kapitalet som ska betraktas som överskott och som avses i 33 f § 1 mom. i inkomstskattelagen tillämpas vad som föreskrivs om överskott i denna paragraf. Utbetalning av medel från en fond som hänförs till det fria egna kapitalet i ett annat än offentligt noterat andelslag anses dock under förutsättningarna i 6 c § vara skattepliktig överlåtelse och uträkningen av överlåtelsevinst sker enligt bestämmelserna i 6 c §. Vid upphörande av medlemskap i ett andelslag som skattepliktig överlåtelse anses även utbetalning av medel från en fond som hänförs till det fria egna kapitalet i stället för återbetalning av insats till den del som utbetalningen motsvarar insatsen som betalats.

Bestämmelserna om överskott i denna lag tillämpas dessutom på motsvarande sätt på vinstandel och ränta betald för en inhemsk sparbanks grundfondsandel och tilläggsfundsplacering samt på ränta på garantikapital.

tal, som ett ömsesidigt försäkringsbolag och en försäkringsförening betalat.

18 §

Avdragbara utgifter är även:

1) års- och omsättningsrabatter, gottgörelse å inköp och försäljning samt andra dylika rättelseposter,

—————
Ett annat än offentligt noterat andelslags överskottsåterbäring till medlem som idkar näringsverksamhet eller gårdsbruk är avdragbar, då

1) medlemskapet i andelslaget är öppet och dess verksamhet består av ekonomisk verksamhet som stöder medlemmarnas individuella behov vid näring eller gårdsbruk sålunda att medlemmarna utnyttjar de tjänster som andelslaget erbjuder,

2) överskottet återbärs till samtliga medlemmar i förhållande till deras inköp eller försäljning,

3) medlemmarna har bestämmanderätten i andelslaget,

4) överskottsåterbäringen har uppstått under räkenskapsperioden då andelslaget har överlåtit nyttigheter till sina medlemmar eller då andelslaget har överlåtit nyttigheter, som andelslaget köpt in av medlemmarna, till utomstående,

5) en andelslagsmedlems del av andelskapital och röstvärde i andelslaget vid utgången av räkenskapsperioden är högst 10 procent tillsammans med medlemmar i närstående kretsar och i intressegemenskap som avses i 31 § 2 mom. i lagen om beskattningsförfarande, och

6) en andelslagsmedlem som får överskottsåterbäringen utan valmöjlighet och befrielse är skyldig att betala minst 10 procent i skatt på denna inkomst.

—————
Denna lag träder i kraft den 20 .

Lagen tillämpas första gången vid beskattningen för 2015.

3.

Lag**om ändring av 5 § i inkomstskattelagen för gårdsbruk**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras 5 § 14 och 15 punkten i inkomstskattelagen för gårdsbruk (543/1967), sådana de lyder i lag 1239/2013 samt
fogas till 5 § 1 mom., sådan det delvis lyder i lagarna 847/1970, 718/1990, 1541/1992 och 1239/2013, nya 16 och 17 punkter, som följer:

5 §

I 4 § angivna skattepliktiga inkomster av jordbruket under skatteåret är bland andra:

14) räntor av egendom som hör till gårdsbruket, 25 procent av sådant överskott från andelslag som inte är offentligt noterade som avses i 33 e § i inkomstskattelagen med undantag av överskottsåterbäring, som avses i 17 punkten upp till 2 500 euro till den del som dylika överskott i den skattskyldiges personliga kapitalinkomst inte överskrider 2 500 euro och 75 procent av den överskridande delen, 75 procent av dividender från bolag som inte är offentligt noterade, 85 procent av dividender från offentligt noterade bolag och av överskott från offentligt noterade andelslag som avses i inkomstskattelagen 33 e § med undantag av överskottsåterbäring, som avses i 17 punkten, dividender och nämnda betalningar som ett samfund erhållit dock så som anges i 6 a och 6 d § i lagen om beskattning av näringsverksamhet,

15) i 33 a § 3 mom. och 33 b § 6 mom. i inkomstskattelagen avsedd utbetalning av

medel som ska betraktas som dividend och som har gjorts från en fond som hänförs till det fria egna kapitalet; på utbetalningen av medel tillämpas det som i 14 punkten i detta moment föreskrivs om dividend, med de undantag som anges i 45 a § i inkomstskattelagen,

16) i 33 f § 1 mom. i inkomstskattelagen avsedd utbetalning av medel som ska betraktas som överskott och som har gjorts från en fond som hänförs till det fria egna kapitalet; på utbetalningen av medel tillämpas i 14 punkten i detta moment om överskott föreskrivna, med de undantag som anges i 33 § 3 mom. och 45 a § i inkomstskattelagen,

17) i 18 § 4 mom. i lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet avsedd till andelslaget avdragbar överskottsåterbäring

Denna lag träder i kraft den 20 .

Lagen tillämpas första gången vid beskattningen för 2015.

4.

Lag**ändring av 3 § i lagen om beskattning av begränsat skattskyldig för inkomst**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras 3 § 2 och 5 mom. i lagen om beskattning av begränsat skattskyldig för inkomst (627/1978), sådana de lyder i lag 1240/2013, som följer:

3 §

Angående i 33 e § i inkomstskattelagen avsett överskott från andelslaget, vinstandel av placeringsfond, i 31 § 5 mom. avsedd dividendersättning samt i 33 a, 33 b och 33 f § i nämnda lag och i 6 a och 6 d § i lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet (360/1968) avsedd utbetalning av medel som ska betraktas som dividend eller överskott och som gjorts från en fond som hänförs till det fria egna kapitalet samt i 29 § i lagen om beskattningsförfarande avsedd förtäckt dividend och enligt 31 § i lagen bestämd förmån till delägare i form av förhöjd inkomst gäller på motsvarande sätt vad som i denna lag bestäms om dividend.

Källskatt ska inte betalas på dividend som betalas till ett i Finland begränsat skattskyldigt samfund som motsvarar ett samfund enligt 33 d § 4 mom. i inkomstskattelagen eller 6 a § i lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet och dividenden är skattefri enligt dessa bestämmelser, om den betalas till ett inhemskt samfund. Samfundet ska inte heller betala källskatt på i 33 e § i inkomstskattelagen avsett överskott som ett andelslag betalar, på i 33 a, 33 b och 33 f § i nämnda lag och i 6 a och 6 d § i lagen om beskattning

av inkomst av näringsverksamhet avsedd utbetalning av medel som ska betraktas som dividend eller överskott och som gjorts från en fond som hänförs till det fria egna kapitalet, på vinstandel i och ränta på grundfundsandelar och placeringar i tillskotts-fonder som en inhemsk sparbanks betalar samt på ränta på garantikapital som ett ömsesidigt försäkringsbolag och en försäkringsförening betalar. En förutsättning för skattefrihet är att samfundet har hemvist inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och att rådets direktiv 2011/16/EU om administrativt samarbete i fråga om beskattning och om upphävande av direktiv 77/799/EEG eller ett avtal om handräckning och utbyte av information i skatteärenden inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet gäller dividendtagarens hemviststat. Dessutom förutsätts att källskatt enligt dividendtagarens utredning i praktiken inte i sin helhet kan gottgöras i dividendtagarens hemviststat på grundval av ett avtal om undanröjande av dubbelbeskattning mellan Finland och dividendtagarens hemviststat.

Denna lag träder i kraft den 20 .
Lagen tillämpas på inkomst som erhålls på dagen för lagens ikraftträdande eller därefter.

5.

Lag**ändring av 18 kap. 14 § 9 punkten i sjukförsäkringslag**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras 18 kap. 14 § 9 punkten i sjukförsäkringslagen (1224/2004), sådan den lyder i lag 994/2008, som följer:

18 kap	sjukförsäkringens sjukvårdspremie för dem som är försäkrade med stöd av dessa lagar, till den del denna arbetsinkomst ersätter
Sjukförsäkringsfonden och försäkringspremier och försäkringsavgifter	-----
14 §	9) förvärvsinkomstandelen av vinstutdelning som en delägare fått från ett bolag eller av överskott en andelslagsmedlem eller en aktieägare fått från andelslag samt förtäckt vinstutdelning i fråga om en sådan arbetstagar som inte anses stå i anställningsförhållande till bolaget eller anslaget i fråga, och
<i>Grunden för sjukförsäkringens sjukvårdspremie</i>	-----
----- Den arbetsinkomst som fastställts för respektive år och som avses i lagen om pension för företagare eller lagen om pension för lantbruksföretagare används som grund för	----- Denna lag träder i kraft den 20 . Lagen tillämpas på inkomst som erhålls på dagen för lagens ikraftträdande eller därefter.

Helsingfors den 15 september 2014

Statsminister

ALEXANDER STUBB

Finansminister *Antti Rinne*

1.

Lag**om ändring av inkomstskattelagen**

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs 33 d § 2 mom. i inkomstskattelagen (1535/1992), sådant det lyder i lag 716/2004,
ändras 10 § 1 mom. 6 punkten, 33 d § 4 mom. och 53 § 1 mom. 8 punkten, sådana de lyder,
10 § 1 mom. 6 punkten och 33 d § 4 mom. i lag 716/2004 samt 53 § 1 mom. 8 punkten i lag
896/2001, och
fogas till lagen en ny 33 e, 33 f och 33 g § samt framför dem en ny mellanrubrik och till
53 §, sådan den delvis lyder i lagarna 1465/1994, 896/2001 och 716/2004, nya 9 och
10 punkter, som följer:

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

10 §

10 §

*Inkomst som förvärvats i Finland**Inkomst som förvärvats i Finland*

Inkomst som förvärvats i Finland är bland annat

Inkomst som förvärvats i Finland är bland annat:

6) dividend, ränta på andelskapital och annan därmed jämförbar inkomst från ett finskt aktiebolag, andelslag eller annat samfund samt andel i finska sammanslutningars inkomst,

6) dividend, överskott från andelslag och annan därmed jämförbar inkomst från ett finskt aktiebolag, andelslag eller annat samfund samt andel i finska sammanslutningars inkomst;

33 d §

33 d §

*Andra bestämmelser om dividendinkomst**Andra bestämmelser om dividendinkomst*

Vad som i denna lag bestäms om dividendinkomst tillämpas på motsvarande sätt på ränta på andelskapital, placeringsandelar och tilläggsandelar som andelslag betalar och på vinstandel i och ränta på grundfundsandelar och placeringar i tillskottsfonder som inhemska sparbanker betalar samt på ränta på garantikapital som ömsesidiga försäkringsbolag och försäkringsföreningar betalar. För fysiska personer och dödsbon utgör dessa inkomster till 70 procent skattepliktig kapitalinkomst till den del det av den skattskyldige under skatteåret erhållna beloppet

(2 mom. upphävs)

av inkomster som avses i detta moment överstiger 1 500 euro. Om den skattskyldiges inkomst av detta slag utgör inkomst av näringsverksamhet eller jordbruk, anses den skattefria delen hänföra sig till den personliga inkomsten, inkomsten av jordbruk och inkomsten av näringsverksamhet, i denna ordning.

Dividend som ett aktiebolag, ett andelslag, en sparbank och ett ömsesidigt försäkringsbolag får och som skall beskattas enligt denna lag utgör skattepliktig inkomst så som bestäms i 6 a § i lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet. Dividend som ett annat samfund får och som skall beskattas enligt denna lag utgör skattepliktig inkomst i sin helhet.

Dividend och utbetalning av medel som ska betraktas som dividend och som har gjorts från en fond som hänförs till det fria egna kapitalet, som ett aktiebolag, ett andelslag, en sparbank och ett ömsesidigt försäkringsbolag får och som ska beskattas enligt denna lag utgör skattepliktig inkomst så som bestäms i 6 a och 6 c § i lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet. Dividend och utbetalning av medel som ska betraktas som dividend och som har gjorts från en fond som hänförs till det fria egna kapitalet som ett annat samfund får och som ska beskattas enligt denna lag utgör skattepliktig inkomst i sin helhet.

Överskott och annan utbetalning av medel från ett andelslag

33 e §

Överskott från ett andelslag

Med överskott från ett andelslag avses ränta på andelskapital och annat överskott enligt 16 kap. 1 § 1 mom. i lagen om andelslag (421/2013) som andelslaget har delat ut.

Av överskott från ett offentligt noterat andelslag utgör 85 procent skattepliktig kapitalinkomst och 15 procent skattefri inkomst. Ett andelslag är offentligt noterat då dess andel eller aktie vid tidpunkten för beslutet om utbetalning av överskott är föremål för handel såsom avses i 33 a § 2 mom.

Av överskott från andelslag som inte är offentligt noterade utgör 25 procent skattepliktig kapitalinkomst och 75 procent skattefri inkomst upp till 2 500 euro, såvida bestämmelserna i 4 mom. inget annat föranleder. Till den del beloppet av sådana överskott som den skattskyldige får överstiger 2 500 euro utgör 85 procent av överskott skattepliktig kapitalinkomst och 15 procent skattefri inkomst. Om det överskott som den skatt-

skyldige får utgör inkomst i näringsverksamhet eller gårdsbruk, anses beloppet 2 500 euro hänföra sig till den personliga inkomsten, inkomsten av gårdsbruk och inkomsten av näringsverksamhet, i denna ordning.

Med avvikelse från 3 mom. av överskott från ett andelslag, som vid utgången av räkenskapsperioden som föregår beslutet om utbetalning av överskott har under 500 medlemmar som betalat en insats, utgör 75 procent skattepliktig förvärvsinkomst och 25 procent skattefri inkomst till den del som överskottet från andelslaget överskrider ett belopp, som motsvarar en beräknad årlig avkastning på 8 procent på det belopp som vid utgången av räkenskapsperioden som föregår beslutet om utdelning av överskottet har tagits upp på andelslags eget kapital för de samtliga andelar eller aktier som inkomstmottagaren innehar.

Utdelning av överskott som ett aktiebolag, ett andelslag, en sparbank och ett ömsesidigt försäkringsbolag får och som ska beskattas enligt denna lag utgör skattepliktig inkomst enligt vad som föreskrivs i 6 d § i lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet. Utdelning av överskott som ett annat samfund får och som ska beskattas enligt denna lag utgör skattepliktig inkomst i sin helhet.

Bestämmelserna om överskott i denna lag tillämpas dessutom på vinstandel och ränta betald för en inhemsk sparbanks grundfundsandel och placering i tillskottsfond samt på ränta på garantikapital, som ömsesidiga försäkringsbolag och försäkringsföreningar betalar.

På överskott tillämpas vad som föreskrivs om dividendinkomst i 16 § 3 och 4 mom., 22 § 1 mom. 3 punkten, 31 § 4 och 5 mom., 32 §, 33 b § 3 mom., 33 d § 1 mom., 34 a § 6 mom., 58 § och 62 §.

33 f §

Utbetalning av medel från en fond som hänförs till det fria egna kapitalet i ett andelslag

Sådan utbetalning av medel från en fond som hänförs till det fria egna kapitalet i ett andelslag som avses i 16 kap. 1 § 1 punkten i

lagen om andelslag ska betraktas som överskott från ett andelslag och på detta tillämpas vad som föreskrivs i 33 e §.

Utbetalning av medel från en fond som hänförs till det fria egna kapitalet i ett andelslag som inte är offentligt noterat ska under förutsättningarna i 45 a § betraktas som skattepliktig överlåtelse och uträkningen av överlåtelsevinst sker då enligt bestämmelserna i 46 a §.

Med avvikelse från 1 och 2 mom. betraktas utbetalning av medel från en fond som hänförs till det fria egna kapitalet vid upphörande av medlemskapet i ett andelslag i stället för återbetalning av insats som skattepliktig överlåtelse till den del som utbetalningen motsvarar insatsen som har betalats. Uträkningen av överlåtelsevinst sker enligt bestämmelserna i 46 a §.

Utbetalning av medel som ska betraktas som överskott och som har gjorts från en fond som hänförs till det fria egna kapitalet som ett aktiebolag, ett andelslag, en sparbank och ett ömsesidigt försäkringsbolag får och som ska beskattas enligt denna lag utgör skattepliktig inkomst enligt vad som föreskrivs i 6 d § i lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet. Utbetalning av medel som ska betraktas som överskott och som har gjorts från en fond som hänförs till det fria egna kapitalet som ett annat samfund får och som ska beskattas enligt denna lag utgör skattepliktig inkomst i sin helhet.

33 g §

Överskott från utländska andelslag

Vad som föreskrivs om överskott och utbetalning av medel i 33 e och 33 f § tillämpas på motsvarande prestation från ett utländskt andelslag, om andelslaget uppfyller de förutsättningar som avses i 33 c § 1 och 2 mom. Överskott eller utbetalning av medel från ett annat utländskt andelslag är skattepliktig inkomst i sin helhet.

53 §

Vissa skattefria kapitalinkomster

Skattepliktig inkomst är inte

8) det sammanlagda beloppet av en fysisk persons eller ett dödsbos valutakursvinster i anslutning till annan verksamhet än förvärvsverksamhet upp till 500 euro per år.

53 §

Vissa skattefria kapitalinkomster

Skattepliktig inkomst är inte:

8) det sammanlagda beloppet av en fysisk persons eller ett dödsbos valutakursvinster i anslutning till annan verksamhet än förvärvsverksamhet upp till 500 euro per år,

9) en fysisk persons förmån, utgående från medlemskap i andelslag, i form av minskning av levnadskostnaderna då denna uppstår av inköp till priset som underskrider gängse priset men inte underskrider de kostnader som har uppstått till andelslag för produktion av nyttigheter eller tjänster,

10) överskottsåterbäring från ett andelslag till en fysisk person i förhållande till gjorda inköp i den utsträckning som det återburna överskottet har bildats av inköp som anknyter till levnadskostnaderna av återbäringens mottagare.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Lagen tillämpas första gången vid beskattningen för 2015.

2.

Lag

om ändring av lagen om beskattning av näringsverksamhet

I enlighet med riksdagens beslut upphävs 6 a § 5 mom. i lagen om beskattning av näringsverksamhet (360/1968), sådant det lyder i lag 1238/2013,

ändras 6 a § 6 mom. och 18 § 1 mom. 1 punkten, av dem 6 a § 6 mom. sådant det lyder i lag 1238/2013, samt

fogas till lagen en ny 6 d § och till 18 §, sådan den delvis lyder i lagarna 71/1983, 932/1992, 1539/1992, 717/2004, 1077/2008 och 776/2012, ett nytt 4 mom., som följer:

Gällande lydelse

6 a §

Vad som i 1—3 mom. bestäms om dividend tillämpas också på sådan av ett samfund erhållen ränta på andelskapital, placeringsandelar och tilläggsandelar som ett andelslag

Föreslagen lydelse

6 a §

(5 mom. upphävs)

betalar, vinstandel i och ränta på grundfundsandelar och placeringar i tillskottsfon-
der som en inhemsk sparbank betalar samt
ränta på garantikapital som ett ömsesidigt
försäkringsbolag och en försäkringsförening
betalar.

Av dividend från ett bolag som inte är of-
fentligt noterat och av i 5 mom. avsedd betal-
ning som en fysisk person eller ett dödsbo er-
håller utgör 75 procent skattepliktig inkomst,
i 33 d § 2 mom. i inkomstskattelagen avsedda
betalningar dock så som anges i det nämnda
lagrummet. Av dividend som en fysisk person
eller ett dödsbo erhåller från ett offentligt no-
terat bolag utgör 85 procent skattepliktig in-
komst.

Av dividend från ett bolag som inte är of-
fentligt noterat och som en fysisk person eller
ett dödsbo erhåller utgör 75 procent skatte-
pliktig inkomst. Av dividend som en fysisk
person eller ett dödsbo erhåller från ett of-
fentligt noterat bolag utgör 85 procent skat-
tepliktig inkomst.

6 d §

Med överskott från ett andelslag avses rän-
ta på andelskapital och annat överskott en-
ligt i 16 kap. 1 § 1 mom. i lagen om andels-
lag (421/2013) som andelslaget har delat ut
med undantag av överskottsåterbäring, som
avses i 5 mom.

Av överskott som en fysisk person eller ett
dödsbo erhåller från ett offentligt noterat an-
delslag utgör 85 procent skattepliktig in-
komst och 15 procent skattefri inkomst. An-
delslaget är offentligt noterat då andelen el-
ler aktien vid tidpunkten för beslutet om ut-
delning av överskott är föremål för handel
såsom avses i 33 a § 2 mom.

Av överskott från andelslag som inte är of-
fentligt noterade utgör 25 procent skatteplik-
tig inkomst och 75 procent skattefri inkomst
upp till 2 500 euro till den del dylika över-
skott, som hänförs till den skattskyldiges per-
sonliga kapitalinkomst eller inkomst av
gårdsbruk, inte överskrider 2 500 euro. Av
överskott som överskrider 2 500 euro är
75 procent skattepliktig inkomst och 25 pro-
cent skattefri inkomst.

På överskott som samfund får tillämpas
vad som föreskrivs om dividend i 6 a §, dock
så att vid uträkningen av den ägarandel som
avses i 6 a § 3 mom. beaktas den skattskyldi-
ges ägarandel i andelslagets andelskapital
och aktiekapital.

Sådan för andelslaget avdragbar
överskottsåterbäring som avses i 18 §
4 mom. och som fåtts från andelslaget är i

sin helhet skattepliktig inkomst.

På sådan utbetalning av medel från en fond som hänförs till det fria egna kapitalet som ska betraktas som överskott och som avses i 33 f § 1 mom. i inkomstskattelagen tillämpas vad som föreskrivs om överskott i denna paragraf. Utbetalning av medel från en fond som hänförs till det fria egna kapitalet i ett annat än offentligt noterat andelslag anses dock under förutsättningarna i 6 c § vara skattepliktig överlåtelse och uträkningen av överlåtelsevinst sker enligt bestämmelserna i 6 c §. Vid upphörande av medlemskap i ett andelslag som skattepliktig överlåtelse anses även utbetalning av medel från en fond som hänförs till det fria egna kapitalet i stället för återbetalning av insats till den del som utbetalningen motsvarar insatsen som betalats.

Bestämmelserna om överskott i denna lag tillämpas dessutom på motsvarande sätt på vinstandel och ränta betald för en inhemsk sparbanks grundfundsandel och tilläggsfundsplacering samt på ränta på garantikapital, som ett ömsesidigt försäkringsbolag och en försäkringsförening betalat.

18 §

Avdragbara utgifter är även:

1) års- och omsättningsrabatter, gottgörelse å inköp och försäljning samt andra dylika rättelseposter ävensom överskottsåterbäring, som andelslag utdelar på grund av inköp, försäljningar eller andra med dem jämförliga prestationer, i dess helhet,

18 §

Avdragbara utgifter är även:

1) års- och omsättningsrabatter, gottgörelse å inköp och försäljning samt andra dylika rättelseposter,

Ett annat än offentligt noterat andelslags överskottsåterbäring till medlem som idkar näringsverksamhet eller gårdsbruk är avdragbar, då

1) medlemskapet i andelslaget är öppet och dess verksamhet består av ekonomisk verksamhet som stöder medlemmarnas individuella behov vid näring eller gårdsbruk sålunda att medlemmarna utnyttjar de tjänster som andelslaget erbjuder,

2) överskottet återbärs till samtliga medlemmar i förhållande till deras inköp eller försäljning,

3) medlemmarna har bestämmanderätten i andelslaget,

4) överskottsåterbäringen har uppstått under räkenskapsperioden då andelslaget har

överlåtit nyttigheter till sina medlemmar eller då andelslaget har överlåtit nyttigheter, som andelslaget köpt in av medlemmarna, till utomstående,

5) en andelslagsmedlems del av andelskapital och röstvärde i andelslaget vid utgången av räkenskapsperioden är högst 10 procent tillsammans med medlemmar i närstående kretsar och i intressegemenskap som avses i 31 § 2 mom. i lagen om beskattningsförfarande, och

6) en andelslagsmedlem som får överskottsåterbäringen utan valmöjlighet och befrielse är skyldig att betala minst 10 procent i skatt på denna inkomst.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Lagen tillämpas första gången vid beskattningen för 2015.

3.

Lag

om ändring av 5 § i inkomstskattelagen för gårdsbruk

I enlighet med riksdagens beslut ändras 5 § 14 och 15 punkten i inkomstskattelagen för gårdsbruk (543/1967), sådana de lyder i lag 1239/2013 samt fogas till 5 § 1 mom., sådan det delvis lyder i lagarna 847/1970, 718/1990, 1541/1992 och 1239/2013, nya 16 och 17 punkter, som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

5 §

I 4 § angivna skattepliktiga inkomster av jordbruket under skatteåret är bland andra:

14) räntor av egendom som hör till jordbruket,

75 procent av dividender från bolag som inte är offentligt noterade, 85 procent av dividender från offentligt noterade bolag, betalningar

5 §

I 4 § angivna skattepliktiga inkomster av jordbruket under skatteåret är bland andra:

14) räntor av egendom som hör till gårdsbruket, 25 procent av sådant överskott från andelslag som inte är offentligt noterade som avses i 33 e § i inkomstskattelagen med undantag av överskottsåterbäring, som avses i 17 punkten upp till 2 500 euro till den del som dylika överskott i den skattskyldiges personliga kapitalinkomst inte överskrider 2 500 euro och 75 procent av den överskridande delen, 75 procent av dividender från bolag som inte är offentligt noterade, 85 procent av dividender från offentligt noterade bolag och

som avses i 33 d § 2 mom. i inkomstskattelagen på det sätt som föreskrivs i nämnda lagrum samt dividender och nämnda betalningar som ett samfund erhållit så som anges i 6 a § i lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet,

15) i 33 a § 3 mom. och 33 b § 6 mom. i inkomstskattelagen avsedd utbetalning av medel som ska betraktas som dividend och som har gjorts från en fond som hänförs till det fria egna kapitalet; på utbetalningen av medel tillämpas det som i 14 punkten i detta moment föreskrivs om dividend, med de undantag som anges i 45 a § i inkomstskattelagen.

av överskott från offentligt noterade andelslag som avses i inkomstskattelagen 33 e § med undantag av överskottsåterbäring, som avses i 17 punkten, dividender och nämnda betalningar som ett samfund erhållit dock så som anges i 6 a och 6 d § i lagen om beskattning av näringsverksamhet,

15) i 33 a § 3 mom. och 33 b § 6 mom. i inkomstskattelagen avsedd utbetalning av medel som ska betraktas som dividend och som har gjorts från en fond som hänförs till det fria egna kapitalet; på utbetalningen av medel tillämpas det som i 14 punkten i detta moment föreskrivs om dividend, med de undantag som anges i 45 a § i inkomstskattelagen,

16) i 33 f § 1 mom. i inkomstskattelagen avsedd utbetalning av medel som ska betraktas som överskott och som har gjorts från en fond som hänförs till det fria egna kapitalet; på utbetalningen av medel tillämpas i 14 punkten i detta moment om överskott föreskrivna, med de undantag som anges i 33 § 3 mom. och 45 a § i inkomstskattelagen,

17) i 18 § 4 mom. i lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet avsedd till andelslaget avdragbar överskottsåterbäring

Denna lag träder i kraft den 20 .

Lagen tillämpas första gången vid beskattningen för 2015.

4.

Lag

ändring av 3 § i lagen om beskattning av begränsat skattskyldig för inkomst

I enlighet med riksdagens beslut ändras 3 § 2 och 5 mom. i lagen om beskattning av begränsat skattskyldig för inkomst (627/1978), sådana de lyder i lag 1240/2013, som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

3 §

3 §

Angående ränta på andelskapital, vinstan-

Angående i 33 e § i inkomstskattelagen av-

del av placeringsfond, i 31 § 5 mom. i inkomstskattelagen avsedd dividendersättning, i 33 a och 33 b § i inkomstskattelagen och i 6 a § i lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet (360/1968) avsedd utbetalning av medel som ska betraktas som dividend och som gjorts från en fond som hänförs till det fria egna kapitalet samt i 29 § i lagen om beskattningsförfarande avsedd förtäckt dividend och enligt 31 § i den lagen bestämd förmån till delägare i form av förhöjd inkomst gäller på motsvarande sätt vad som i denna lag bestäms om dividend.

Källskatt ska inte betalas på dividend som betalas till ett i Finland begränsat skattskyldigt samfund som motsvarar ett samfund enligt 33 d § 4 mom. i inkomstskattelagen eller 6 a § i lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet och dividenden är skattefri enligt dessa bestämmelser om den betalas till ett inhemskt samfund. Samfundet ska inte heller betala källskatt på sådan ränta på andelskapital, placeringsandelar och tilläggsandelar som ett andelslag betalar, på i 33 a och 33 b § i inkomstskattelagen och i 6 a § i lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet avsedd utbetalning av medel som ska betraktas som dividend och som gjorts från en fond som hänförs till det fria egna kapitalet, på vinstandel i och ränta på grundfundsandelar och placeringar i tillskottsfonder som en inhemsk sparbank betalar samt på ränta på garantikapital som ett ömsesidigt försäkringsbolag och en försäkringsförening betalar. En förutsättning för skattefrihet är att samfundet har hemvist inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och att rådets direktiv 2011/16/EU om administrativt samarbete i fråga om beskattning och om upphävande av direktiv 77/799/EEG eller ett avtal om handräckning och utbyte av information i skatteärenden inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet gäller dividendtagarens hemviststat. Dessutom förutsätts att källskatt enligt dividendtagarens utredning i praktiken inte i sin helhet kan gottgöras i dividendtagarens hemviststat på grundval av ett avtal om undanröjande av dubbelbeskattning mellan Finland och dividendtagarens hemviststat.

sett överskott från andelslaget, vinstandel av placeringsfond, i 31 § 5 mom. avsedd dividendersättning samt i 33 a, 33 b och 33 f § i nämnda lag och i 6 a och 6 d § i lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet (360/1968) avsedd utbetalning av medel som ska betraktas som dividend *eller överskott* och som gjorts från en fond som hänförs till det fria egna kapitalet samt i 29 § i lagen om beskattningsförfarande avsedd förtäckt dividend och enligt 31 § i lagen bestämd förmån till delägare i form av förhöjd inkomst gäller på motsvarande sätt vad som i denna lag bestäms om dividend.

Källskatt ska inte betalas på dividend som betalas till ett i Finland begränsat skattskyldigt samfund som motsvarar ett samfund enligt 33 d § 4 mom. i inkomstskattelagen eller 6 a § i lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet och dividenden är skattefri enligt dessa bestämmelser, om den betalas till ett inhemskt samfund. Samfundet ska inte heller betala källskatt på *i 33 e § i inkomstskattelagen avsett överskott som ett andelslag betalar*, på i 33 a, 33 b och 33 f § i nämnda lag och i 6 a och 6 d § i lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet avsedd utbetalning av medel som ska betraktas som dividend *eller överskott* och som gjorts från en fond som hänförs till det fria egna kapitalet, på vinstandel i och ränta på grundfundsandelar och placeringar i tillskottsfonder som en inhemsk sparbank betalar samt på ränta på garantikapital som ett ömsesidigt försäkringsbolag och en försäkringsförening betalar. En förutsättning för skattefrihet är att samfundet har hemvist inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och att rådets direktiv 2011/16/EU om administrativt samarbete i fråga om beskattning och om upphävande av direktiv 77/799/EEG eller ett avtal om handräckning och utbyte av information i skatteärenden inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet gäller dividendtagarens hemviststat. Dessutom förutsätts att källskatt enligt dividendtagarens utredning i praktiken inte i sin helhet kan gottgöras i dividendtagarens hemviststat på grundval av ett avtal om undanröjande av dubbelbeskattning mellan Finland och dividendtagarens hemviststat.

—————
Denna lag träder i kraft den 20 .
Lagen tillämpas på inkomst som erhålls på
dagen för lagens ikraftträdande eller däref-
ter.
—————

5.

Lag

ändring av 18 kap. 14 § 9 punkten i sjukförsäkringslag

I enlighet med riksdagens beslut
ändras 18 kap. 14 § 9 punkten i sjukförsäkringslagen (1224/2004), sådan den lyder i lag
994/2008, som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

18 kap

18 kap

Sjukförsäkringsfonden och försäkringspremi-
er och försäkringsavgifter

Sjukförsäkringsfonden och försäkringspre-
mier och försäkringsavgifter

14 §

14 §

Grunden för sjukförsäkringens sjukvårdspre-
mie

Grunden för sjukförsäkringens sjukvårds-
premie

—————
Den arbetsinkomst som fastställts för re-
spektive år och som avses i lagen om pension
för företagare eller lagen om pension för lant-
bruksföretagare används som grund för sjuk-
försäkringens sjukvårdspremie för dem som
är försäkrade med stöd av dessa lagar, till den
del denna arbetsinkomst ersätter

—————
Den arbetsinkomst som fastställts för re-
spektive år och som avses i lagen om pension
för företagare eller lagen om pension för
lantbruksföretagare används som grund för
sjukförsäkringens sjukvårdspremie för dem
som är försäkrade med stöd av dessa lagar,
till den del denna arbetsinkomst ersätter

—————
9) förvärvsinkomstandelen av vinstutdelning
som en delägare fått från ett bolag samt för-
täckt vinstutdelning i fråga om en sådan ar-
betstagare som inte anses stå i anställnings-
förhållande till bolaget i fråga, och
—————

—————
9) förvärvsinkomstandelen av vinstutdelning
som en delägare fått från ett bolag *eller av*
överskott en andelslagsmedlem eller en ak-
tieägare fått från andelslag samt förtäckt
vinstutdelning i fråga om en sådan arbetsta-
gare som inte anses stå i anställningsförhål-
lande till bolaget *eller anslaget* i fråga, och
—————

Gällande lydelse

RP 130/2014 rd

55

Föreslagen lydelse

Denna lag träder i kraft den _____ 20 .
Lagen tillämpas på inkomst som erhålls på
dagen för lagens ikraftträdande eller däref-
ter.
